

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

La sfârșitul anului.

Când se isprăvește un an, omul cu socoteală mai adâncă obicinuește să arunce o repriză peste viața celor 365 de zile trecute. Se întreabă, dacă a dat înainte sau a stat pe loc, sau — ceea ce încă se poate întâmpla — a dat chiar înapoi. Se întreabă, dacă s'a făcut mai bun în cursul anului trecut, dacă și-a înmulțit averea, sufletească și materială, dacă familia lui se poate simți mai bine în urma muncii săvârșite? Și fericit este cel-ce poate să treacă în cartea vieții lui și câștiguri la sfârșitul anului. Dar de două ori nefericit acela, care, înclându-se pe sine, închide ochii în fața pierderilor avute și nu numai că se face că nu le fi avut, dar se lipsește și de putința așa de prețioasă de-a trage învățături pentru viitor, cari să-l facă mai mare, când năcazurile vor năvăli asupra lui sau chiar să se ferească de ele.

Ceea-ce se potrivește pentru un om inguratic, se potrivește și pentru un popor. Noi, națiunea română, încă avem în trecut în cartea vieții noastre de un an — o picătură în viața unei națiuni — și multe năcazuri și întâmplări triste, dar și fapte de acelea, cari ne ridică inimile și ne pot îndreptăți la speranță, sau că la anul vor înceta suferințele, căci din toate vom eși și mai oțeliți, căci împotrivirea noastră va fi mai bătăiească. Avem trebuință de întărire tot mai puternică prin *bănci și tovărășii economice*, care să ne înlesnească cât mai mult câștigarea de pământ, căci alui e pământul, a aceluia e țara. Avem lipsă de o luminare cât mai mare a minții, ceea-ce se poate face numai prin *arte românească*, citind cărți și gazete românești.

Avem trebuință de a ne feri ca de șerpele cel-ce vine într'ascuns de sfatul celor cu glas dulce, cari vor să ne abată de la credința către fruntașii partidului nostru și vor să ne tragă în tabăra dușmanului nostru de moarte, care de neacuri vrea să șteargă numele de Română de pe acest pământ românesc.

Avem lipsă, peste toate, de credința în Dumnezeu, izvorâtă din dragostea și nădejdea creștinească.

Dar să vedem, ce ni-au adus anul cum împlinit.

În preajma *alegerilor nouă* pentru libertate, comitetul național a convocat o conferință națională la Sibiu, unde s'au hotărât, ca Românii să candideze în 20 de cercuri electorale. Ne mai pomenite *alegeri de lege*, cum au fost oprirea ale-

gătorilor români dela vot, puștile jandarmilor, falsificări de liste, corupție cu bani și otrava beuturii, nu mai puțin însă și lipsa noastră de organizare au făcut, ca din 20 de candidați români să izbutească *numai cinci deputați români!* Ar fi fost să desnădăjduim cu totul de viitorul nostru politic, dacă numărarea voturilor date de alegătorii noștri din comitatele românești n'ar fi dovedit spre bucuria noastră, că la alegerile acestea numărul voturilor românești date candidaților noștri au fost mai mare decât cel dela alegerile din trecut. Merită să scoatem aici la iveală pe bravii Oteni, cari cu toată greutatea luptei contra Sașilor, administrației, stolului de lăcuste incubate în satele lor, au știut să cucerească și cercul Făgărașului. De data aceasta și o parte frumoasă a notarilor, pe cari îi vedeam totdeauna în tabăra dușmanului, au fost în tabăra națională primejduindu-și pânea de toate zilele, cum s'a întâmplat mai multora. Frumos s'au purtat și Târnavenii, cari, deși în minoritate (mai puțini), dar au ținut să-și dea voturile lor numai Românilui.

Despre alegerile acestea Liga pentru unitatea culturală a Românilor, a publicat în limba franceză o broșură, arătând toate fărâdelegile săvârșite de slugile guvernului contra noastră. Cartea a fost trimisă tuturor oamenilor mari din Europa, și mulți fruntași de-ai științei și culturii din Italia, Germania, Anglia și Franța și-au ridicat glasul contra sălbătăciilor întâmplătoare.

Și sălbătăcii au fost într'adevăr cele întâmplătoare anul trecut. La Mărgineni, jandarmii *omoadă* mai mulți români, pentru-că nu voiesc să voteze cu Jidanul Werner. La Seplac în Bihor împușcă asupra țaranilor români, cari nu vor să știe de candidatul jidan Markus. La Cracovăț în Banat ucid doi țărani de dragul unui candidat, care e un Sârb renegat. Un jandarm taie gâtul unui țaran din Rusca. La Tâlna *omoadă* ficiori de-ai noștri, pentru-că nu vor să lapede mândrul nostru tricolor. La Galați (Făgăraș) împușcă cu nemiluita țărani români, cari nu vor să aleagă primar pe o unealtă scârboasă a dușmanului.

Sângele vărsat al acestor mucenici ai neamului strigă la cer și așteptăm ciasul socotelii.

Osândiri pentru agitație au fost atâtea, încât nici nu le mai dăm de capăt. Amintim în treacăt osândirea dlui Emil Taus la trei luni, a protopopului Ioan Pop la șase luni, apoi procese intentale Tribunei, Foi Poporului ș. a. ș. a.

S'a continuat și anul acesta cu *maghiarizarea*, răpindu-ni-se școli și înființându-se școli cu limba de propunere străină. Au fost maghiarizate și numele comunelor românești din comitatele Arad și Făgăraș.

Pe lângă *renegații* Șeghescu și Burdea, cel dintâiu numit profesor la universitatea din Budapesta drept răsplătă *nu* a științei lui, care-i lipsește, ci a slugărniceii scârboase, cel de-al doilea alungat cu rușine dela comunitatea de avere a grănițelor din Banat pentru fărâdelegi, s'au mai adăugat anul acesta și Mangra, care nu s'a sfiit să-și murdărească părul înălbit trecând în tabăra dușmanului.

O grozavă nenorocire s'a descărcat asupra fraților noștri din *Bănat*, unde un potop mare a pustiit sate și hotară întregi, prăpădind și vieți omenești. E o slabă mângâiere, că întreg neamul românesc a sărit în ajutorul celor nenorociți.

Nici în anul trecut n'au lipsit pilde înălțătoare de suflet la neamul nostru. S'au găsit oameni, cari din prisosul lor au dăruit pentru întărirea culturii naționale sume mai mari și mai mici. Pe lângă darurile mai mărunte, dar primite cu aceiași dragoste ca și banul văduvei din evanghelie, numai vrednicul boier român din Basarabia, dl *Vasile Strotescu*, a dăruit aproape 600 mii de coroane pentru așezămintele noastre culturale, *I Perianu* a lăsat 100 de mii, *Tegele* aproape 130 de mii pentru acelaș scop, *Dr. Ioan Mihu* 25 de mii pentru fondul scriitorilor la gazete. Numele acestora se va pomeni în veci cu laude.

În anul 1910 guvernul din Budapesta a făcut o nouă încercare să ne tragă pe sfoară, prefăcându-se că vrea o *impăctuire* cu noi, adică o adormire a noastră. Au încercat întâiu cu avocatul Babeș din Budapesta, apoi cu Mangra, Brote și Slavici. Pe aceștia îi dă însă guvernul curând la o parte, văzând cât sunt de disprețuiți la Români. Încearcă apoi, cu știrea comitetului național, Dr. Ioan Mihu, care se convinge și el, că nu e ceva serios și încetează ori-ce lucrare în direcțiunea aceasta:

Impăctuirea o poate face numai Comitetul nostru național și numai pe temelii programului nostru național.

Înspre sfârșitul anului s'au ivit și unele *neînțelegeri* în sânul partidului nostru național. Unii, mai tineri, și-au zis: în împrejurările grele, prin cari trecem, e trebuință de mai multă încredare la luptă. Ceialalți, mai bătrâni, în parte, susțineau, că tocmai fiind im-

prejurările așa de grele, trebuie să ne ferim de orice hârțuială înlăuntrul partidului. Amândouă păreri izvorând din dragostea pentru neam, forma personală, pe care au luat-o expunerea părerilor, n'are să ne neliniștească. Amărăciunea momentană va trece și toți se vor întâlni pe drumul frumos al luptei pentru neam.

Acesta ar fi, pe scurt, anul 1910 în viața noastră publică. Am primit și lovitură destule, dar sufletul nostru a eșit cu atât mai oțelit din aceste lupte, cu cât ele au fost sfințite cu sânge românesc vărsat pentru idealul nostru național.

Dee Dumnezeu ca la sfârșitul anului ce vine, să putem dovedi prin lupta îndârjită și mai mult, că Românului nu-i este dat să-și poarte capul plecat.

Schimbare de guvern în România. Ministerul I. I. Brătianu și-a dat demisiunea (s'a mulțămît), iar cu formarea noului cabinet a fost însărcinat dl *Petru Carp*, căpetenia partidului conservator, care ajunge la putere în locul partidului național-liberal. Acesta a fost la putere din anul 1907, primăvara, când a fost răscoala cea mare a țărănilor. În cei patru ani de muncă au adus multe legi bune, cari toate tind la îmbunătățirea stării țărănilor mai ales.

Măcelul din Galați. La Orăștie (România) s'a ținut cea dintâi adunare de protestare contra crimei săvârșite de jandarmii maghiari în Galați. Comitetul acestei întruniri a hotărât totodată să strănuască cu graiul și în scris pe lângă toți Români din România, ca pe viitor să nu mai cumpere nici o marfă, care vine din fabrici ungurești, adică să boicoteze mărfurile ungurești. Asta într'adevăr ar fi un mijloc bun de-a lovi trufia maghiaro-jidană, mai ales jidană.

Anul-Nou în Budapesta. La Anul-Nou e obiceiul, ca deputații din fie-care partid să se ducă la șeful lor și să-l feliciteze (să-i poftescă Anul-Nou fericit) printr'o vorbire, pe care o ține unul dintre cei mai fruntași. Răspunsul dat de ministrul-președinte Khuen-Héderváry dovedește din nou, că naționalitățile din Ungaria nu se pot aștepta la nimic bun nici din partea acestui guvern. Moștenitorul Tronului i-a spus, că în Ungaria, prin politica necuminte de până acum, lucrurile au ajuns așa de departe, încât țara a ajuns să nu mai fie cinstită nicăieri. Ministrul Khuen (cetește Chin) a ținut să le dea Ungurilor săi niște sfaturi, cari să-i ridice iară în ochii lumii. El le-a spus următoarele:

1. Ungurii să aibă grije, ca între rege și „națiune” să fie bună înțelegere.
2. Pentru întărirea țării e nevoie, ca Ungurii să trăiască în pace și bunăînțelegere cu fie-care din confesiunile și naționalitățile, cari alcătuiesc aceasta țară năzuind a câștiga izvoară nouă de putere, cari să mărească poziția „națiunii unitare”. Cu asta a scrisit-o.
3. Ungurii să trăiască în pace cu Austria.
4. Să lucreze, ca să-și câștige simpatia (dragostea) lumii.

Vor face ungurii aceea-ce le cere Khuen? (în dosul lui e altceineva, care-l împinge). Nu credem! Ungurii în fudulia lor și cu cerurile lor nesăbuite vor supăra totdeauna și pe Domnitor și pe Austriaci. Mai ales aceștia din urmă

și cunosc, ce-le plătește pielea. Dragostea popoarelor culte din Europa nu vor câștiga-o niciodată, până când vorbind de „națiune” se înțeleg numai pe ei, bucurându-se numai ei de bunătățile țării întregi, voind ca numai cultura lor, care nu e cultură adevărată încă, să se răspândească, și până când naționalitățile nemaghiare sunt prigonite în felul de până acum. Egala îndreptățire culturală, economică și politică e singura, care poate vindeca ranele, de care suferă patria noastră.

Reforma armatei. Dietei din Budapesta i-se vor prezenta nouă proiecte de legi, cari tind la îmbunătățirea armatei austro-ungare. Între acestea, de mare însemnătate e proiectul (planul) de lege, prin care se introduce *serviciul militar de doi ani*, în loc de trei, ca până acum. Numai la cavalerie (călăreți) și la artileria (tunari) călărească serviciul va fi tot de trei ani (în schimb, pe aceștia nu-i mai prea chiamă ca rezerviști la deprinderi). Prin legea aceasta numărul soldaților se va mări foarte mult.

Honvezimea va căpăta și ea artilerie: dar nu și generali, cari vor fi și pe viitor tot cei împărătești, așa că numai ofițerii dela colonel în jos vor fi honvezești.

O nouă bancă de asigurare. Luându-se după pilda băncilor noastre, „Banca centrală de credit a institutelor financiare maghiare” din Budapesta, a dat un apel către toate băncile din Ungaria, pentru a înființa o societate de asigurare a băncilor din Ungaria. Se înțelege, că băncile noastre românești n'au ce căuta în societatea aceasta străină, ci-și vor da tot sprijinul moral și material băncii noastre de asigurare „Fortuna”.

Jaf în banii țării. Guvernul Kossuth-Wekerle-Apponyi, cel care a făcut țara de rușine și a știut să facă numai legi, prin care să sugrume naționalitățile, a fost dovedit, că a cheltuit cu 75 de milioane de coroane mai mult, decât a votat dieta, cu toate că aceasta i-a implinit toate poftele. — Pentru căile ferate — aici își căpătuisă Kossuth prietenii și Jidanii întreprinzători — s'au cheltuit cu 26 de milioane mai mult, decât ar fi fost iertat. Pentru kisdedovările maghiarizatoare s'au cheltuit cu aproape un milion mai mult, pentru dezvoltarea minelor de cărbuni — gheșefturi mari jidovești — s'au cheltuit cu un milion și jumătate mai mult. Apoi vin sume mai mici, prin cari să se arete fudulia ungurească și să se căpătuească nemeși flămânzi. În Tatra-Lomniț s'a făcut o grădină, în care să se plimbe domni. Pentru aceasta s'au cheltuit cu 13 mii de coroane mai mult. Pentru teatrul unguresc din Budapesta cu 350 de mii mai mult. Țara ungurească are și un *comisar pentru Țigani!* Ei bine, comisarul acesta are o leasă de 16 mii 500 de coroane! Cheltuieli de acestea sunt cu nemiluita.

Pentru aceea dările se măresc mereu, căci deputații fără suflet pentru durerile poporului le votează, iar când vine statul și dă și la o biată de școală românească câteva sute de coroane pe an, cere, ca școala în schimb să fie maghiarizată. Dar toate acestea se vor sfârși, și încă mai curând de cum cred putericii de astăzi.

Partid moderat sârbesc. O parte dintre Sârbii din Banat nu se simțesc bine pe piciorarele lor proprii. Au trebuință de propte. De aceea s'au hotărât să înființeze un nou partid sârbesc — ei au avut și partid kossuthist! — dar moderat, adică lângă oale pline.

În frunte vor avea pe patriarhul lor Bogdanovici, cu bani va ajuta milionarul maghiaron Dungeerazky din Bacica. Noi încă le putem împrumuta câteva buruieni.

Recenzământul (numerotarea) se face și în Austria și în Ungaria. Acolo, ca și la noi, nu-l întreabă pe om, când e vorba de limba lui, care e limba maternă, adică cea învățată dela mama, ci în ce limbă vorbește mai mult? În felul acesta s'au făcut multe înșelătorii, mai ales în Ungaria, unde fac statistici mincinoase. Conzistorul mitropolitan greco-catolic din Lemberg a dat un ordin strajnic către toți preoții ruteni, să aibă bine de grije, ca la toți Rutenii, mai ales servitori și lucrători la Poloni, să treacă limba ruteană. Ba li se impune preoților și capelanilor să supravegheze în persoană trecerea limbei în foaia de recenzământ.

La noi nu știm să se fi dat astfel de ordine, dar sperăm că fie-care Român va fi avut de grije, — după cum am mai scris în foaie — ca nu cumva să lase să-l treacă cu limba maternă maghiară sau cine știe cum.

Câți Germani sunt în Ungaria? După statistica *maghiară*, căreia nime nu-i poate da crezământ, în Ungaria abia sunt ceva preste două milioane de Germani (Nemți, Șvabi, Sași, de-aceștia în Transilvania și în partea de meazănoapte a Ungariei). O societate națională germană din Viena a publicat o broșură, în care arată, că în Ungaria sunt într'adevăr *trei milioane 136 mii de Germani*, dar că un milion dintre ei, mai slabi de înger, la numărătoare declară ca limba lor vorbită mai des pe cea maghiară. Se înțelege, că gazetele jidano-maghiare turbă de zădărie și urlă după jandarmi, polițari, fărți etc. primejdia e mare: cu toate că până acum, Maghiarii sunt crediți, că sunt cu un milion mai puțini decum zice statistica lor. Au noroc cu milionul de Jidani, căci ar rămânea puținei de tot!

Cupta pentru școala românească. În comuna Mihalca din Bucovina, țărani români au intrat în școala comună și au alungat pe învățătorul străin din ea. Ei sunt inverșunați, că în școală se propune într'o limbă străină. Cu toate că mai mulți dintre ei au fost arestați, Românii din comună vor continua lupta pentru dobândirea dreptului lor firesc de-a avea pentru copiii lor numai școală românească.

Pentru școala confesională. Ce preț mare — și au mare dreptate! — pun romano-catolicii pe *școala confesională*, au dovedit-o adunarea comunității romano-catolice din Sibiu. Romano-catolicii din acest oraș sunt Germani și Maghiari. Germanii ar putea merge la școlăle germane ale Sașilor, Maghiarii la școala de stat. *Ei nu fac aceasta* și ea să-și poată susține și mai departe școala lor confesională romano-catolică, au votat un arunc de 10%, ceea-ce e spre lauda lor.

Noul minister al Austriei. Criza ministerială din Austria e delăturată. Fostul ministrul președinte *Bienerth* și-a format un nou minister, care e al treilea până acum sub conducerea lui. Mai toți miniștrii sunt funcționari înalți de stat, iar nu oameni politici (adecă acești miniștrii nu fac parte din nici un partid).

Din dietă.

Zile întregi s'a vorbit despre scumpirea cărnii.

În ședințele dietei din zilele trecute s'a desbătut convenția comercială, ce e pe cale a se încheia între Austro-Ungaria și Serbia. Cu această ocazie s'a vorbit mult despre scumpirea traului, cum și mai cu seamă despre scumpirea cărnii în țara noastră. Aceste dezbateri se întâmplă în dietă pentru a treia oară în decursul celor șase luni din urmă, ceea-ce dovedește din destul, că în țara noastră traul dă mai la toți oamenii foarte mult de gândit.

Lucrurile stau astfel: La discuția asupra încheierii convenției comerciale între Austro-Ungaria și Serbia au cerut o seamă de deputați din dietă, ca să se dea voie Serbiei spre a putea trimite mai multă carne și vite în țara noastră. Aceasta ar avea de urmări, că s'ar mai ieftini carnea.

Contra acestor deputați s'au sculat însă alți deputați (grosi, cari au moșii și vite din greu). Aceștia ar dori ca să ajungă carnea cât de scumpă. Prin aceasta ei ar putea tot mai tare să se îmbogățească.

Pe această temă s'a vorbit în dietă zile întregi. În urmă a trebuit și guvernul, ca să promită, că va face ceva. Pentru că, ori-ce ar zice cineva, e fapt și lucru împlinit, că în Ungaria e o scumpete cu mult mai mare ca în alte țări.

Dacă grosii și nemeșii nu ar fi așa de tari și mari, poate că guvernul ar fi lăsat ca să se aducă mai multe vite din Serbia sau din România.

Între împrejurările cari trăim însă, guvernul ține seamă în prima linie de dorințele acestor îmbuibați, iar nu de grosul populației sărace. Cu totul altcum s'ar vorbi și hotări în dietă, dacă acolo ar ședeau deputați aleși pe baza votului egal și secret.

Singura ispravă mai de dai Doamne, ce a promis-o guvernul este, că a luat între cheltuielile țării pe anul 1911 cu 2 milioane de coroane mai mult, pentruca din acești bani să ajute la ridicarea prăsierei de vite. Între cheltuielile țării spre acest scop pe anul 1911 era luat numai 1 milion și 400 mii coroane, iar acum se vor da 3 milioane și 400 de mii.

E drept, că cu această sumă se poate ajuta foarte mult la ridicarea prăsierei vitelor. Dar întrebarea este, că cine vor fi împărțiiți de aceste ajutoare? Desigur, că tot numai Unguri și grosi scăpătați. Iar grosul populației are să plătească numai dările cele multe, din cari se iau și se dau aceste ajutoare.

Numai atunci are înțeles acest ajutor din partea statului, dacă toți locuitorii țării — fără deosebire de naționalitate — se vor bucura de ajutor. Și afară de aceea, dacă în prima linie vor fi conșiderați la împărțirea de ajutoare micii proprietari și economi de vite, iar nu grosii și nemeși scăpătați, cari prin mijloace de aceste ajung de își plătesc câte datorii toate, ce le fac cu luxul și chefulurile lor.

Iar în această privință, zău, că noi Românii ardeleni am merita în prima linie acest ajutor din partea statului. În fiecare zi auzim dela oamenii noștri, că cu economia de vite nu mai merge, cu lemnăritul tot așa etc. Ievoarele de venit sunt tot mai puține și mai grele.

Ar fi bine, dacă fruntașii noștri dela sate s'ar interesa mai deaproape de această afacere. Să se încerce, fie direct, fie prin organele comitatului, ca să primim și noi partea noastră din aceste ajutoare de stat. După cum noi Românii trebuie să plătim — fără deosebire de naționalitate — dările cele multe, așa și statul trebuie să ajute pe fiecare cetățean, fără deosebire de neam. Iar dacă nu ne vor da, vom avea din nou prilej a ne convinge de „dragostea“ cărmuitorilor față de noi.

Știri politice din străinătate.

Anglia și Franța. Cititorii noștri știu, că Austro-Ungaria, Germania și Italia au încheiat o alianță, numită Tripla-Alianță. Scopul ei e pe deoparte să bage frică în ori-ce alt stat din Europa, care ar încerca să înceapă vr'un războiu, — pe de altă parte să taie pofta Rusiei să atace Austria sau Germania. Franța, care nu se simțea bine singură, mai ales decând a fost bătută de Germania, înainte cu patruzeci de ani, a încheiat o învoeală cu Rusia, învoeală numită Dubla-Înțelegere. La învoeala aceasta se părea, că s'a alăturat, în anii trecuți, pe vremea răposatului rege al Angliei Eduard și Anglia, care pizmuește Germania pentru comerțul ei cel mare pe toată fața pământului, unde a învins în multe locuri pe negustorii englezi. De aceea se vorbea de-o Triplă-Înțelegere. Despre aceasta a scris de curând un ministru englez într-o gazetă franțuzească. Ii răspunde însă o mare gazetă englezească, scriind, că nu există o Triplă-Înțelegere. Anglia, adevărat, s'a înțeles în unele afaceri cu Franța, s'a înțeles în altele cu Rusia, dar acesta nu însemnează, că Anglia s'ar fi legat cu Franța și cu Rusia să atace Germania. Ea nici nu va face niciodată lucrul acesta și e de datoriu oamenilor de stat englezi, ca să arete lumii, că Anglia tocmai vrea să trăiască în pace cu Germania.

Serbia. Dieta (scupștina) din Belgrad a votat convenția comercială cu Austro-Ungaria. Ministrul de finanțe Protici crede, că la 14 Ianuarie convenția aceasta se va pune în aplicare.

Bulgaria. Toți ministrii, cari au format mai'nainte guvernul numit stambulovist, au fost dați în judecată de dieta bulgară de acum, fiind acuzați, că au furat multe milioane dela stat, parte, pentru-ca să se îmbogățească ei, parte ca să îmbogățească pe partizanii lor. Unul dintre ministri acuzați a fost lovit de gută (apoplexie) tocmai când se apăra. În vorbirile de apărare spun, că banii i-au cheltuit pentru scopuri naționale, adică pentru revoluția cea mare a Bulgarilor din Turcia (dela 1901—1903). După știri din Sofia (capitala Bulgariei), judecătorii par a se fi miuiat, așa că se dă cu socoteală, că pedeapsa n'o să fie mare.

Turcia. Mișcarea bandelor bulgare din Macedonia e făcută după un plan hotărât într-o adunare ținută de revoluționarii bulgari în Bulgaria. Fie-care bandă își are hotărâtă partea ei din Macedonia, unde „să lucreze“, cu foc și cu bombe. Lupta va fi îndreptată numai contra autorităților turcești și a țărănilor turci. De Greci — puțini de altminteri — și de Grecomanii (Români, Bulgari și Albanezi pe jumătate grecizați) nu vor să se atingă.

Până acum lupta contra bandelor a fost puțin energică, mai ales că lipsia un număr destul de mare de jandarmi turci, cari să urmărească pe bandiți. Guvernul turcesc a hotărât acum să formeze cete de urmărire compuse și din soldați.

Incercările unor deputați greci și bulgari de-a apropia pe Bulgari de Greci n'au avut până acum nici un rezultat pentru aceștia. Singur guvernul turcesc a început să devină bânuitor față de ei și și pregătește mijloacele, ca să strice târgul, ce vor să facă împărțind pielea vulpii (a Turciei), pe care n'au prins-o încă.

Ce scriu alte gazete?

„Tribuna“ (Arad). Din amarul și durerea acestor țărani simpli și cinstiți (dela Galați) s'a plâsmuit pentru luptele noastre o minunată și de mult așteptată dovadă de energie. Ne gândim la marile izbânzi, ce am putea să câștigăm, dacă acea mândrie rănită a țărănilor din Galați s'ar putea trezi odată și în inimile noastre ale tuturor. Ne gândim la frumoasele învățăminte, cu cari ar putea să se aleagă din acest exemplu de ideea rezistenței (impotrivire) pasivă (fără să ataci) — închipuiți-vă rezultatele unei rezistențe active la fel de ideală! — pătura noastră precețască și cea învățătoarească în situația lor desolată (jalnică), în care au fost puși prin bucătura de pâine, ce le-a aruncat-o acelaș regim neglinit.

Să privim cu toții cu o sinceră admirație pe țărăni din Galați, căci ei vin să ne redea credință în virtuțile sufletului românesc, dimpreună cu speranțele într-o renaștere a energiei și semeției nobile a rasei noastre latine — și să cinstim pilda acestor inimi, învățând din ea totul pentru organizarea, întărirea și întărirea luptelor noastre somnolente (somnoroase).

Tot „Tribuna“ scrie în alt număr: Munca și organizația noastră economică, până când vor dăinui stările politice de azi, nu poate fi așezată, decât pe temelia națională. Principiul național și cel mai neîmpăcat șovinism trebuie să călăuzească întreagă acțiunea noastră economică, căci altcum la ce ne-am mai ținea de vorba: „nici un ac dela străin!“

Interesele materiale nu e iertat să fie ocrotite nici un moment în paguba intereselor de ordin moral. Căci bunăstarea materială noi o dorim numai ca mijloc pentru întruparea și dezvoltarea noastră economică, socială și politică, vrând să scoatem biruitoare și aici năzuința „prin noi înșine“.

Ca mijloace pentru săvârșirea și întocmirea acestei munci, pe lângă năzuința ca fiecare fiu al neamului nostru să fie pătruns de faptul că el e un factor în viața economică a neamului său și prin el al țării și al omenimii — noi credem că cele mai puternice arme pentru organizarea (întocmirea) și dezvoltarea vieții noastre economice ni le îmbie cooperafia (întovărășirea la muncă) și anume cu rânduirea de jos în sus, dela sate la orașe. (V. C. Osvadă).

Dragostea de carte la țaranul ardelen.

Mai zilele trecute am primit o carte poștală dela un țaran din satul meu natal, în care mă roagă să-i trimit vre-o 36 cărți, între cari la locul prim era numit Acaftistul Maicii Precistii, apoi Visul Maicii Domnului, Alexandria, Cele 12 Vineri, Călin-darul Calicului, Epistolia Domnului etc.

În scrisoare spune, că sunt la spatele lui Dumnezeu, colo în Săcuime, unde nu aude glas românesc și trăiesc ca păgânii, neavând barem o carte de rugăciuni, ca să se roage lui Dumnezeu. Sunt mai mulți inși. De aceea în o consemnare să i-se spună prețul fiecărei cărți. Se înțelege, că îndată am luat dispozițiile de lipsă, ca să se trimită dela Librărie cărțile cerute.

Oamenii aceștia sunt „Moți“ de pe Valea-Arieșului, dedați a lucra în pădure și se vede, că sunt angajați de o firmă pe la

fireze și tăietură de bușteni (trunchi). După datul cărții ei se află într'un sat dincolo de Covasna, afund în munții săcuiești.

Este curios acest lucru și el arată dorul Românului de a se ruga lui Dumnezeu în limba sa și de a nu lăsa să se păgânească între alte limbi străine. Ba mai mult decât atât. Arată dorința ferbinte de a ceti cărți românești. Și încă mai mult: de-a ceti anumite cărți și nu ori-ce fel de cărți. Inseamnă, că cel-ce cere acest lucru a fost un pungaș de frunte, pentru care faptă și-a tras osânda meritată, fiind închis pe ani de zile. Iată la vedenie pocăirea omului!

Din cele înșirate mai sus, scot eu din psihologia țaranului ardelean, special al Moșului, următoarele încheieri:

1. Țăranul ardelean ori-unde ar fi pus, el nu-și uită și nici nu-și pierde limba sa strămoșească. Pus în serviciul străinului, dela care trăiește, ține cu îndârjire la limba și obiceiurile sale. Moșul e constatat, că nu-și pierde portul, ori unde ar fi și dacă e silit să o facă, bunăoară ca în America, îl reinvie pe la producții, prezentând costumul național în jocurile: „Oșlușerul și Bătuta“.

2. Iese la iveală adevărul spus de atâtea ori, că în poporul românesc din Ardeal este *pernirea firească spre cultură și civilizație*. Dorul de carte e înăscut Românului, ceea ce adese-ori o și spune la felurite prilejuri, zicând, că „eu sunt prost; noi n'am învățat carte; noi n'am umblat la școală“ etc. Aceasta o dovedește și faptul, că astăzi mai nu este sat, în care să nu fie abonați țărani la vreuna din foile noastre.

Incepe pretutindenea a se lăți gustul cititului, de aceea și începe a se înființa bibliotecii populare pretutindenea. Producțiile publice au luat un avânt frumos. Ele sunt cercetate și dorite. Toate acestea sunt semne, cari arată despre dorul de cultură a țaranului ardelean.

Și dacă ici-colea se ivesc semne de nemulțumire cu privire la progresul nostru, această stare de lucruri e numai naturală. Căci cel-ce are, ar dori să aibă tot mai mult și nici când nu e sătul.

Pornit odată cineva pe bogăție cu pași repezi merge înainte, de aceea se și zice de cei pricepuți în această gospodărie, „că mai greu e să ajungi la 1000 fl., de aci înainte merge treaba.“ Apoi mai zice săteanul pe la noi, că „Banul face ban“.

Pornirea este deci bună și numai lăcomul nu vrea să o vadă, ori apoi nepriceputul nu o așă din cauza nepriceperii sale.

Suntem hotărît în progres!

3. Din psihologia țaranului ardelean, așa precum am povestit, mai putem face și următoarea deducțiune: *Nu ori-ce carte citește țăranul bucuros, ci numai anumite cărți. Deci aci avem indicație, ce fel de cărți să compunem și tipărim pentru țăranul din Ardeal.* Povești ușoare. Bucăți pline de miracule, căci *miraculosul* corespunde mentalității sale inapoiate.

4. În sfârșit tot psihologia țărănească ne spune, că *religiositatea* a pătruns adânc în sufletul lui. Nu este putere omenească să o scotate. Ea formează o parte *integrantă a ființei* lui etnice.

Țăranul ardelean e cu frica lui Dumnezeu în sân. De aci sunt explicabile o multime de alte calități din caracterul seu.

Dr. Petru Șpan.

Lupta în comitate.

Sălăgenii în frunte.

La 28 Decembrie n. s'au început alegerile pentru membrii în congregațiunea comitatului Sălăgiu în cercul compus din comunele, pe cari le dăm, pentru vrednicia lor, cu numele: Nirsid, Moigrad, Țigani, Cuceu, Ortelec, Firminis și Poptelec. Deodată cu aceste comune românești a votat și Cristurul, un mic sat unguresc.

Bravii noștri Români au plecat la votare cu o însuflețire ne mai pomenită. Întâiu au votat Ungurii din Cristur, văzând însă prețorul, care conducea alegerea, însuflețirea cea mare a Românilor, i-a lăsat pe Unguri să voteze tot numai din când în când, iar pe Români i-a ținut toată ziua afară în ploaie, trimișind printre ei agenți murdăritori de suflete, că doară îi vor ademeni. Țăranii noștri au stat însă ca stânca. Văzând, că nici așa nu pot face nimic, au trimis agenți prin sate, ca să mai caute votanți pentru candidații unguurilor. Nici cu asta n'au făcut nimic. Atunci, fără rușine, au pus în urnă 80 de țiduli mincinoase de votare, doar așa vor asigura biruința Ungurilor. Toate au fost însă înzădar, căci seara la oarele 6 $\frac{1}{2}$, au trebuit să mărturisescă: *Românii au invins.*

Candidații Românilor, preoții Ioan Taloș, Ioan Pereni și Ioan Rusu au biruit, având 174 voturi, cu toate că preste șaptezeci de alegători au fost respinși. Ungurii au avut 162 de voturi, într'adevăr însă numai 82, căci optzeci au fost mincinoase.

Biruința e cu atât mai înveselitoare, că Ungurii au candidat pe baronii Vesselényi Miklós și Vesselényi István, apoi pe notarul cercual Kun Béla. Ear dela baronul Vesselényi István cumpără Români lemne de foc și iau pășunea cu arândă.

Bravi țărani și bravi conducători!

Din Bucovina.

Societatea mazililor și răzeșilor din Bucovina.

În partea de meazănoapte a Bucovinei, pe Valea Siretului, Ceremușului și a Prutului până la Nistru, se află astăzi în 52 de comune o pătură deosebită a poporului român sub numele de *mazili și răzeși*. Numărul lor se urcă la 25 de mii de suflete. Acești Români de viță veche sunt cam aceea-ce au fost la noi boierii din Țara Oltului, nemeșii din comitatul Hunedoarei și a Maramureșului și armaliștii de prin Sălăgiu și Sătmar. Ei erau un fel de țărani liberi, cu stare mai bună, din cari se ridicau, prin vrednicie și noroc, unii la domnii mai mari.

Străbunii mazililor și răzeșilor formau odinioară călărimea cea vitează din oastea domnitorilor Moldovei și ființa acestor familii românești în partea de meazănoapte a Bucovinei să poate urmări până în timpul nemuritorului. Domn Stefan cel mare (anii 1457 până la 1504 după Hristos). Acesta i-a așezat acolo dret straje la granița Moldovei contra Polonilor.

Imprejurările economice de tot grele, în care au ajuns și din lipsa de conducători mai prevăzători au făcut să sărăcească. Aceasta n'ar fi fost o primejdie așa de mare, căci, omul harnic mai ales dacă ascultă de sfaturile luminoase ale celor-ce îi vor binele, se ridică iară la bunăstare. Primejdia cea mai mare pentru ei au fost însă Rutenii. Aceștia au năvălit ca puhoiul peste jumătatea de meazănoapte a Bucovinei, au întemeiat sate rutenesti și s'au vârat și în satele românești de mazili și răzeși. Lucrurile au ajuns așa de

departe încât la numărătoarea poporului parte mare dintre răzeși și mazili au fost trecuți drept Ruteni. Atunci s'au deșteptat o samă dintre răzeșii ajunși domni, și la anul 1839 s'au adunat o samă de români cu durere pentru neamul lor și s'au sfătuit, ce să facă, ca să impedeze pierderea acestor Români în puhoiul dușmanului rutean? Rezultatul a fost, că la anul 1900 s'a înființat „Societatea mazililor și răzeșilor din Bucovina.“ La început erau 92 de membri, acum sunt 2572 membri ordinari și 17 membri fondatori, dovadă, că sufletul românesc s'a deșteptat cu tărie.

Scopul principal al acestei societăți este *creșterea românească* a copiilor de răzeși și mazili, deșteptarea conștiinței naționale românești și a dragostei de neam și sprijinirea tuturor intereselor membrilor ei, fie culturale, fie economice.

Am dat aceste știri despre mișcarea națională a fraților din Bucovina pe departe, ca să mai auzim o veste bună, pe de alta, ca să vadă cititorii noștri, că Români luptă pretutindeni cu tot mai multă tărie, ca să se scuture de jugul rușinos al neamurilor străine. Din pilda acestor răzeși și mazili aproape rutenizați mai putem vedea, că chiar și când o bucătică din neamul nostru ni se pare aproape pierdut, câțiva oameni de bine îl pot întoarce din marginea prăpastiei, fie aceea în Săcuime, fie în Bihor, Sălăgiu, Sătmar, Maramureș, Ugocea. Unde nu e școală românească, e cartea șigzeta românească. Numai oameni de inimă să fie!

Din România.

Muncitorii străini. În anul 1910 au fost aduși în țară 25 de mii 530 de muncitori străini pentru lucru pe moșile boierești. Proprietarii mari de pământ și arândașii au cerut aproape 40 de mii, dar ministrul de la vremea nu le-a dat voie din deosebita pricină. Ei obiceiul se să coacă totdeauna mai mult decât le trebuie. A doua pricină, mai înmănată e, că boierii voiesc să aducă muncitori străini, pentru-ca să silească pe țărani de pe moșile lor și de prin împrejurimi să se învoească la muncă cu o plată mai mică, așa că să-i prindă să se îndatoreze preste iarnă așa de mult, încât boierii să poată face din ei în anul următor sclavii lor. S'au mai dovedit apoi, că unii boieri n'au vrut să dea țăranilor de pe moșia lor nici o palmă de loc cu arândă, așa că nenorociiții aceștia au ajuns mai rău decât robii.

Din Transilvania nu mai vin acum muncitori la boieri, cum veneau mai de mult. Cauza e, că mulți au luat drumul Americii, mulți însă au pățit-o rău la unii ciocoi, cari le da mâncare ca la animale și căutau să-i jefuească și de o parte din leafe, care li-se cuvenia.

Legea despre apărarea locurilor de vărsările apelor. România e mai ales pe lângă Dunăre plină de bălți și de lacuri, preste cari se revarsă primăvara și toamna apele. Sute de mii de hectare (1 hectar are 1 $\frac{1}{2}$ jugăre) rămăneau astfel nefolosite pentru agricultură. În ședințele din urmă ale camerelor (dieta și senat) s'a votat o lege, prin care se împuternicește statul și i-se pun la dispoziție banii pentru a face lucrările trebuincioase, ca aceste pământuri întinse să fie scutite pe viitor de revărsările apelor și să poată fi folosite pentru agricultură. Statul va veni și în ajutorul proprietarilor mari, care vor să facă astfel de lucrări pe moșile lor. Sperăm, că țărani din România se vor folosi în primul rând de binefacerile acestei legi.

Literatură și știință

La Anul nou.

*Din ghemul vieții noastre
S'a desprins încă un an,
Și-a trecut cum trec în vară
Florile de măgheran.*

*Măgheranul, însă iară,
De-om trăi, l'om mai vedea,
Dar în anul ce se duce,
Știu, că nu ne-om mai certa.*

*Bun a fost el — pentru unii,
Pentru alții poate rău;
Dar pe plac la toți nebunii
Nu face nici Dumnezeu.*

*După-ce ne-a dat „trânțelea“
Și potopul din Bănat,
Ne-a deschis acum la urmă
Și o școală de certat.*

*Rău sau bun, s'a dus și pace,
Și un alt an îi ia locul...
Noi să sperăm, căci speranța
Este soră cu norocul...*

*Și sperând în fericirea
Ce de mult o așteptăm,
An nou fericit cu bine
Tuturor să le urăm:*

*Plugarilor roadă multă,
Coșuri pline, buși cu vin;
Nici o ceartă să nu fie
Între vecin și vecin.*

*Celor de 'nsurat, neveste
Cu zestre și frumusele;
Bătrânilor zile bune,
Nepoței și nepoțele.*

*Fetelor mai tinerele
Câte-un drăguș — Făt-frumos...
Anu 'ntreg, nime să fie
Supărat sau mănios.*

*Cântec, răs și voie bună
La lucru ca și la joc,
Ori cumpărăm, ori că vindem,
Să avem la târg noroc.*

*Mai la urmă o dorință,
(De s'ar împlini chiar mâne),
Să ni-se 'mpace burlacii
Cu cele fete bătrâne.*

*Atunci fiinete opincă,
Sai în sus de bucurie,
C'am avea în toată ziua
Fidanțări și cununie...*

*Dea Dumnezeu, — așa fie,
Anu 'ntreg să fim vioi,
Iar la an să nu lipsească
Nice unul dintre noi.*

Petru O. Orițăanu.

Cugetări.

Dacă drumul tău e bun, îl vei sfârși
singur; dacă e rău, o să te înnece mulțimea,
îndată ce vei fi făcut cei dintâi pași.

*

Cine te părăsește trebuie să te insulte,
pentru a căuta într-o nouă faptă rea îndreptă-
țirea aparentă a celei dintâi.

*

Te leagă de lume ce-i dai, nu ce-ți dă.

I.

Anul-Nou.

I.

Obiceiurile se deosebesc la poporul româ-
nesc aproape dela sat la sat, cu atât mai vâr-
tos dela ținut la ținut. La Crăciun și la Anul-
Nou sunt obiceiuri comune, la toți Românii
de pe întreg pământul Daciei vechi, sunt însă
și obiceiuri, cari se găsesc numai la o parte
dintre ei. Așa de exemplu se găsește în Ro-
mânia obiceiul de-a umbla cu *Plugușorul* și
cu *Sorcova*. Anul acesta vom da cititorilor
noștri descrierea obiceiului de a umbla cu
Sorcova,

Sorcova e obiceiuită numai în *Muntenia*
(în România așezată dela Transilvania spre
meazăzi), și și aici nu în toate județele (comi-
tatele). Sorcova e o nueluță verde de măr sau
de păr, sau un bețișor împodobit cu flori de
hârtie de diferite colori. Cu ea umblă copiii
dela 3 până la 12 ani în ziua de Anul-nou
dimineața pe la casele oamenilor, ca să-i *sor-
covească*, adică să le ureze ani mulți și fe-
riciți.

Mai de mult mamele obiceiui au să se
duce în ziua de Sfântul Andrei desdedimi-
neață în grădină sau în curte și cu cuget
curat rupea mai multe rămurele din fie-care
pom, mai cu seamă însă din meri, peri și tran-
dafiri, sau în lipsa acestora din vișini, zăzări
și gutui și apoi, legând la un loc câte trei
rămurele diferite, hotăra câte un mănunchiu
de acestea fiecăruia dintre membrii fami-
liei: soțului, băiatului, fetei etc. După aceea
puneau toate ramurile într'un vas cu apă, pe
care-l puneau la un loc cu căldură potrivită,
ca să înmugurească.

Rămurele fiind deaproape îngrijite și
apa din vasul, în care erau puse în toate di-
minețile schimbată și înlocuită cu alta proas-
pătă, încetul cu încetul înmuguriau, dau frunze
și până în ajunul Anului-Nou chiar înflorau.
Ale cui ramuri înflorau sau cel puțin înmu-
gureau sau înverziau, acela se simțea mai
norocos.

Florile acestor rămurele se puneau apoi
la Sorcova, pe care copiii aveau să o poarte
în dimineața zilei de 1 Ianuarie. În felul
acesta se împodobia Sorcova în timpurile mai
de demult, de aceea să și vorbește în versu-
rile pe cari le spunem mai jos, de măr, păr
și trandafir.

Cu Sorcova împodobită în felul arătat,
sorcoveau copiii până ce nu s'a luminat încă
bine de ziua, și anume mai întâiu pe toți ai
casei, iar după aceea porneau pe la rude și
pe la prietenii casei, ca să-i sorcovească și
pe aceștia.

După-ce s'au pornit, întră în fie-care
casă și chiar dacă cel de sorcovit nu s'ar fi
ridicat încă din așternut, îl bat încetișor cu
sorcova zicând următoarele versuri:

Sorcova
Vesela,
Peste vară,
Primăvară,
Să trăiți
Să 'mbătrâniți:
Ca un măr,
Ca un păr,

Ca un fir
De trandafir;
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul,
Tare ca peatra,
Iute ca săgeata,
La mulți ani cu sănătate
Și la vară cu bucate!

Sau:

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți
Să 'mbătrâniți:
Ca merii,
Ca perii
În mijlocul verii

Câte paie pe casă
Atâția bani pe masă;
Câte lemne în frunzar,
Atâția bani în buzunar
La anul
Și la mulți ani!

Sau:

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți
Să 'mbătrâniți:
Ca un măr
Ca un păr,
Ca un fir
De trandafir.

Câte petricele,
Atâtea mielușele,
Oâți bolovani,
Atâți cărliani,
Câte cuie sunt pe casă
Atâția galbeni pe masă.

Darurile, ce le căpătau msi de mult
pentru urările de Anul-Nou, erau fuioare,
turte și faguri de miere. Acum se dau bani.

II.

În unele părți ale Moldovei, fetele, când
se duc în dimineața de Anul-Nou să mulgă
vacile, iau apă în doniță și spălându-se cu
dânsa, zic:

Apă albă pomiroasă,
Mă spală, mă fă frumoasă,
Să le plac flăcăilor
Ca vinul boierilor,
Să fiu ca sfântul soare,
Când răsare,
Ca si mărul plin de floare,
Ca o capră bourată
De toată lumea lăudată!

Alte fete, tot din Moldova, stând în pi-
cioare în timpul când răsare soarele, cu mâ-
nile la piept și cu fața la răsărit, zic:

Soare, soare,
Frățioare,
Ochii miei de mierloșită,
Limba mea de brândușită,
Limba mea de glas de cuc.
Soare, soare,
Frățioare,
Nu răsări
Pe munți, pe codri,
Pe curți zugrăvite,
Pe movili clădite, —
Răsai pe satul meu
Și fă frumos trupul meu,
Să vadă, să știe lumea și norodul;
Să stai în gura mea,
Cum stă lumea și ascultă cucu,
Când cântă 'n mijlocul codrului
Și telegarii din fundul grajdului.

Din istoria Anului-Nou.

Anul-Nou nu s'a început totdeauna la
1 Ianuarie. La Românii cei vechi, dela cari
am împrumutat calendarul, Anul-Nou se în-
cepea la 15 Martie, când consulii, cei doi
funcționari mai mari ai statului, își începeau
slujba. Începând dela anul 156 dinainte de
Hristos, consulii începură să între în slujbă
mai bucuros la 1 Ianuarie, iar la anul 46
înainte de Hristos, Iuliu Cesar, al cărui că-
lindar neschimbat îl avem noi Românii și
acum, a hotărât prin lege, ca Anul-Nou să
se înceapă totdeauna la 1 Ianuarie și așa a
rămas până azi, după 1957 de ani.

— În România, ca și în Franția, e obi-
ceiul, ca oamenii — la orașe — să și facă *da-
ruri* de Anul-Nou. Obiceiul acesta e dela Ro-
manii cei vechi. Aceștia povesteau, că un
rege de-al lor, Titus Tatius, care a trăit cu
multe sute de ani înainte de Hristos, s'ar fi
dus în bărcul zinei Strenia și acolo a strâns
foi din iarba fearălor, cu cari a cinstit pe
prietenii lor. În locul acestor foi, Românii își
dăruiau smochine, curmale (niște poame dulci
de prin Arabia și Africa), miere, mai târziu
monete de bronz, de aur și de argint, apoi
chiar și haine și mobile. Cei mai mici gratu-
lau pe cei mai mari zicându-le: „annum no-
vum faustum felicem tibi“ (an nou binecu-
vântat fericit ție). În România își dăruiesc
orașenii tutun, odoară, cărți și altele.

La Bobotează.

Abia au trecut mult doritele sărbători ale Nașterii Domnului și istă ne apropiem de sărbătorile Botezului.

Nu este familie românească, fie cât de săracioasă, unde în Ajunul Botezului, cu evlavie ouvenită și cu oarecare mulțumită sufletească să nu aștepte cu casele curățite pe preot cu Sfânta Cruce, ca să-i stropască casa cu apă sfințită.

Femeile, după datina străbună, anume își scot toate țeseturile și hainele de sărbătoare, punându-le la loc potrivit în casă, ca preotul, stropind casa să le stropască și pe acelea cu apă sfințită.

În ziua următoare, care e ziua Botezului, des de dimineață creștinii cu mic cu mare pleacă spre biserică, de unde după slujba dumnezeiască, întreg poporul, cu prapori și icoane sfinte, în sunetul clopotelor și al toacelor, merg la riu, sau la vre-un izvor, unde să săvârșește sfințirea apei, iar după aceea botezarea poporului. Până când să botează poporul, copiii de școală sau feciori mai mari cântă versuri frumoase de-ale Botezului. Mai jos dăm și noi unul din aceste cântece.

Când sărbăm praznicul Botezului ne aducem aminte de viața Sfântului Ioan Botezătorul prin pustie, de râul Iordanului în care s'a botezat Mântuitorul și altele.

Câte obiceiuri frumoase de ale poporului nostru nu am avea noi să povestim despre acestea frumoase sărbători? De astă dată lăsăm să arzeze acest

Vers la Botezul Domnului.

Aghios, Aghios,
Azi s'a botezat Hristos,
In frumescul riu Iordan
De sfântul proroc Ioan.

Veniți toți să ne sculăm,
Viteazul să-l lăsăm,
La Iordan să alergăm;
Minune nouă să vedem.

La Iordanul cel frumos,
Acolo vine Hristos;
Duhul sfânt dela cer zboară
Ca un porumb să pogoară.

Apele să le sfințească
Pre noi să ne mântuiască
De păcatul de demult
Ca Adam l'a fost făcut.

Astăzi cu apă se spală,
A strămoșilor greșală;
Păcatul cel de demult,
Care'n Raiu l'a fost făcut.

Azi Ioan botezător,
In pustiu locuitor,
Înainte să silește,
Pocăința o vestește.

Pre toți vrea ca să-i sfințească,
Și cu apă să-i stropască,
Să-i boteze în credință,
In preamărita credință.

Iară când sosi Hristos
Iordanul s'a întors,
Înapoi fugea cu pripă,
Iar Prorocul sta cu frică.

Hristos îl chemă la sine:
„Vino Ioane la mine,
Vino acum și cutează,
Și de grabă mă botează.”

— „O Doamne împărate sfinte,
Prea iubitul meu Părinte,
Eu vreau botez dela Tine,
Și tu vii acum la mine.

Eu tare mă spălmântez,
Nu știu cum să te botez,

Eu sunt iarbă și țărăni,
Și din pământ a mea mână.

Cum voiu putea eu, Preasfinte,
Creștetul Tău al atinge?
Că ești foc ce mistuești,
Care și munții topești.

Doamne sunt iarbă uscată,
Și mă vei topi îndată,
Creștetu-Ți de voiu atinge,
Mă voiu arde de m'oiu friga.”

Hristos lui Ioan grăi:
— „Vino nu te îndoi,
Vino acum și cutează
Și de grabă mă botează.”

Ioan s'a apropiat,
Pe Isus l'a botezat.
Atunci cerul s'a deschis,
Glas din cer s'a auzit:

— „Tu ești fiul meu iubit
Intru car' bine-am voit.”
Duhul sfânt mărturisește
Și cuvântul întărește.

Frumos praznic a trecut
In carele Te-ai născut,
Acesta-i mai luminat,
In care Te-ai botezat.

Căci astăzi ne-am mântuit
De păcatul cel cumplit:
De păcatul lui Adam,
In care toți ne nășteam.

Veniți toți cei-ce voim,
Cu apă să ne stropim,
Păcatele să spălăm,
Lui Hristos să ne rugăm.

Pe Duhul sfânt să-l chemăm
Și lui să ne închinăm,
Vino sfinte Duhule,
De sfințește apele.

Vino la acest popor
Că Te așteaptă cu dor,
Precum Te-ai fost pogorit
Când Hristos s'a umilit.

Când Hristos s'a botezat,
In Iordanul riu curat,
Și acum te pogoară,
La creștinele popoară.

Veniți toți să ne-adunăm,
Lui Hristos să ne rugăm
Și spre rugă când vom sta,
Nci toți să-i zicem așa:

— „O Doamne împărate sfinte,
O puternice Părinte,
Dă-ne minte și tărie
Ferită de violenție...”

Priveste din înălțime,
La a Ta blândă zidire;
Din Tronul tău cel cereșc
La poporul românesc.

Ne rugăm cu umilință,
De tins prea bun Părinte,
Trimite-ne darul Tău
Și ne apără de rău.

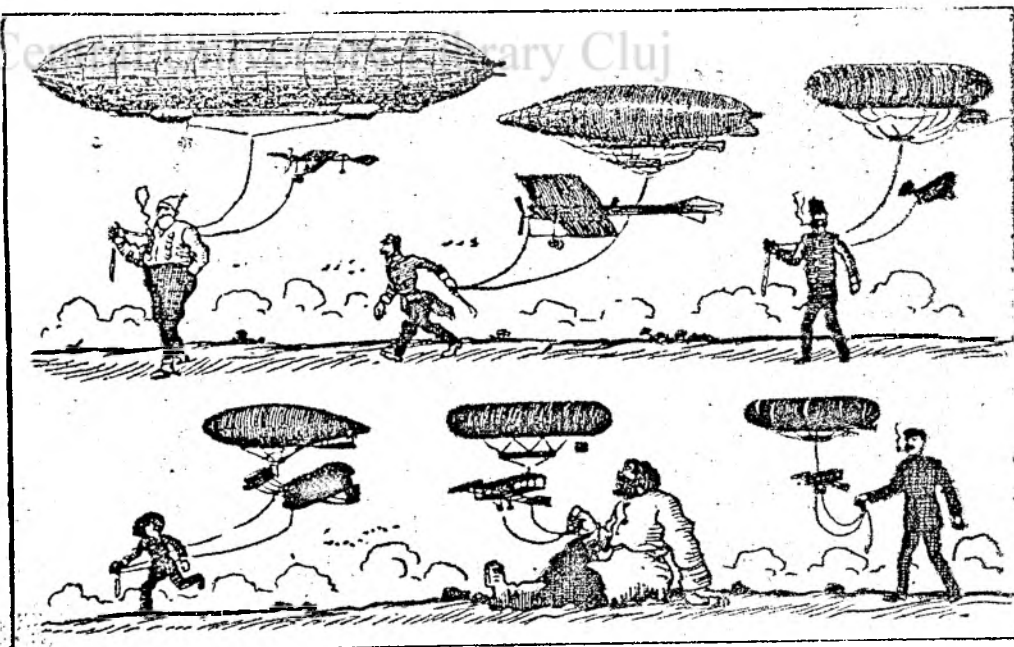
O cereșcule împărate,
Spală și-a noastre păcate,
Și ne fă și nouă parte,
De-a ta sfântă bunătate. I. B.

Cari țări au mai multe baloane și aeroplane?

Germania

Francoia

Austria

Italia

Rusia

Anglia

În foaia noastră, ca și în toate celelalte gazete, s'a scris mult în timpul din urmă despre baloane și aeroplane. Lucrul e ușor de înțeles, de oarece mașinile aceste de zburat, dacă se vor putea odată perfecționa și construi bine, peste vreme vor aduce mari foloase omenimei.

Se înțelege, că cu născociri nouă de acestea se întâmplă multe bune și rele. N'a mers mai ușor nici când cu aflarea aburului și cu construirea liniilor ferate. Cele dintâi locomotive (mașini) dela tren erau cu totul altcum ca cele de azi, iar primele vagoane s'au făcut deschise ca niște cară. Tot asemenea a mers și cu aflarea altor mașinării.

În chipul nostru de alături dăm mai multe vederi cu baloane. Sus în stânga vedem, că în țara Germaniei oamenii se ocupă mai mult numai cu născocirea și perfecționarea baloanelor. Forma aceasta o are între altele și balonul lui Zepelin. Mașina de zburat, ce se vede sub balon, e foarte mică. Aceasta dovedește, că Nemții lucră mai mult la născocirea de baloane, decât la aeroplane (mașini de zburat, ce au și un fel de aripi). Anul trecut nemții aveau 14 baloane mari diri-

geabile (cari se pot cârmui încoace și încolo), iar mașini de zburat numai 5 bucăți.

Chipul al doilea, din rândul prim ne arată, că Francozii au mai multe aeroplane (mașini de zburat) decât baloane și au avut numai 7 baloane dirigeabile, iar aeroplane 29. Austria avea anul trecut 5 baloane și 6 aeroplane. Tot asemenea și mica Italia, din rândul al doilea în stânga (omul mic arată că și țara e mică) are 3 baloane și 7 aeroplane. Numai Rusia (care este mai mare ca jumătate Europa) e prezentată prin o mătăhală de ometeu numai cât el, dar în mână nu ține decât un balon și aeroplantare mic. Ba rusul, cu nădragii și părul mare de te'ngozești, se uită la ele mirat de tot, că cine știe ce dihanie sunt acele baloane. Are însă și Rusia 3 baloane și 6 aeroplane. Anglia are 5 baloane și 7 aeroplane. În fine ar mai fi de înșirat România, care încă și-a făcut mare renume cu mașina de zburat a lui Vlaicu. Dar, pe când s'a făcut acest chip, nu se știu toate amănuntele despre Vlaicu. Până de prezent toate țările vor fi având mai multe baloane. În chip se poate vedea și aceea, cât de felurite sunt construite aceste baloane.

Un mare cutremur de pământ în Asia de mijloc.

În anii trecuți cetitorii noștri au citit despre groaznicul cutremur de pământ din Messina (în Italia), unde mii de oameni au fost îngropați de vii, iar avuții lor pustiți, parte prin foc, care s'a iscat prin dărâmarea caselor, parte prin valurile mării care au eșit din alvie și au ajuns pe uscat.

Cu mult mai îngrozitor să spunem a fi fost înăc cutremurul de pământ din Asia de mijloc, despre care știri sigure n'au sosit până acum. Numai știri telegrafice, în urma cărora ne putem aștepta la alte știri și mai îngrozitoare. Iată veștile telegrafice sosite până acum:

După știrile sosite din Petersburg cutremurul de pământ a avut loc în Turkestan. S'a observat în zorile zilei o zbatere de pământ, care a ținut mai multe minute. În Wierny cutremurul a ținut cinci minute și a ruinat o mulțime de case. Mulți oameni au fost striviți sub ruinele caselor și sub așchii-buri de piatră, cari s'au prăbușit pe ei.

Comunicația cu orașul Deharkent au fost întreruptă. Prin mai multe părți s'a deschis pământul până în adâncuri.

În urma unei știri mai nouă sosită din Taskend se vestește, că locuitorii, cari n'au pierdut curajul, cam 10.000, la prima zguduitură de pământ au părăsit casele pe de jumătate îmbrăcați, cu toate că afară era un ger de 10 grade și era de temut, că partea cea mai mare vor îngheța de frig, fiind siliți să stea sub cerul liber în voia sorții. În unele locuri locuitorii sunt amenințați și de foame, mai ales că trenurile nu mai pot circula. Din cauza frigului au făcut focuri mari pe stradă ca să se încălzească, dar o parte mare a oamenilor a murit de frig.

Întreg orașul e un morman de peatră, iară pe sub zidurile uriașe se văd oameni și animale strivite. Numărul morților să credea, că va fi foarte mare.

Chipul nostru ne arată unele vederi din acele părți, unde a fost cutremurul: în partea de sus, în stânga, se văd o seamă de oameni, cari vreau să fugă cu tot ce pot lua cu ei; în dreapta sus se văd casele dărâmate de cutremur, iar în partea din jos a chipului

se văd oameni morți, cari după cutremur sunt căutați de unele rudeni și de autoritățile locale.

Încă un cutremur de pământ. În Grecia a fost săptămâna trecută un cutremur de pământ. În mai multe sate, casele s'au prăbușit. În Lechena nu mai e nici o casă întreagă. Locuitorii s'au refugiat în alte comune. După zguduitura cea mare au urmat alte zguduituri mai mici. Timpul e cât se poate de rău, căci plouă și cade grindină mereu.

Surparea unei insule. În America-de-mijloc este un lac, Hopango, în mijlocul căruia se află o insulă mică, dar foarte frumoasă și acoperită cu tot felul de plante. Unul din cutremurele acelea, grozave, cari prăpădesc în America-de-mijloc și cea de mează-zi orașe întregi și zeci de mii de oameni, a scuturat și fundul acestui lac. Insula s'a scufundat cu totul în lacul, care clocotia ferbinte, luând cu sine și pe cei 170 locuitori de pe ea.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 12 Ianuarie n.

Tuturor cetitorilor, colaboratorilor și oprijinitorilor foii noastre le poftim: An nou fericit!

Prea Sfinția Sa episcopul Dr. Cristea a dăruit pe seama „Tovărășiei școlare“ a teologilor din Caransebeș suma de 50 coroane. Tovărășia aceasta s'a înființat, pentru-ca viitorii preoți să se deprindă cu conducerea unei tovărășii, când vor fi la sate. Tovărășia mai urmărește și ajutorarea studenților teologi lipsiți de mijloace și pentru facerea de călătorii, cari să servească la înmulțirea cunoștințelor.

Crăciun frumos. Comitetul parohial din Nădlac a votat și în anul acesta 800 de coroane pentru a face o bucurie de Crăciun celor lipsiți. Din banii aceștia s'au împărțit haine la 87 de băieți și de fete dela școlăle din Nădlac. Aceasta creștinească sărbare a Crăciunului se laudă de sine.

Prea Sfinția Sa episcopul Hosu din Lugoj a dat pe sărbătorile Crăciunului un circular, prin care îndemnă pe credincioșii diecezei să contribuie la înființarea unui fond cultural, cum au cele mai multe dintre episcopiile noastre. Prea Sfinția Sa a dăruit cel dintâiu o mie de coroane. Dl *Dr. Gavril Suctu*, avocat în Hațeg, a dat deasemenea o mie de coroane.

Vankuj, nu Oláh! Agenții însărcinați să facă număratoarea poporului în cercul Murăș-Bogata se laudă prin gazetele jidano-maghiare, că ei nu vor trece pe nici un Român cu numele de *Român*, ci numai *Oláh*. Nici o săpărare! Și încă mai bine fac, dacă ne trec *Vankuj*, căoi ne simțim nepoți de-ai lui Iancu, idealul nostru.

La temniță. Dl *Sever Bocu*, directorul „Tribunei“, a intrat în ajunul Crăciunului în temniță, spre a-și face pedeapsa de două luni și jumătate pentru articolul „Calvarele noastre“, publicat acum un an și jumătate.

Szabó Elemér, inspectorul școlar din Făgăraș, ucigașul spiritului național din multe școli de ale noastre — ajutat, durere, și de unii, cari s'au făcut coadă de topor — a fost transferat din comitatul Făgărașului tocmai în Șarog, un comitat în Nordul Ungariei. Românii din Țara-Oltului să nu creadă, că cel-ce va veni după el, va fi mai bun. Va încerca tot ce a încercat Szabó, dar poate că mai multă blândețe de... pisică. Din cele-ce se întâmplă în comitatul Făgărașului se vede bine un lucru: Guvernul dușman scotește pe Românii de-acolo pradă bună pentru maghiarizare, de aceea îi îndoaie cu școli de stat și comunele. Și durere, că găsește une-ori chiar și între ei unele crimele, cari pentru un blid de linte se lapădă de școlă lor națională și prin ea, și de marea biserică românească.

Ofițer român premiat în străinătate. La examenul dat de ofițerii dela școlă de călărie a armatei italiene din Roma, cel dintâiu premiu l-a câpătat ofițerul român Lupu Bălaș dela regimentul de roșiori (husari români) Nr. 6.

Maiestatele Lor Regele și Regina României au împărțit anul acesta ajutoare în lemne, haine și bani la preste două mii de săraci din București. Mii de săraci au fost împărțâși de mila regească și în alte orașe.

Agitație contra Maghiarilor. Contra dl *Vasile Nedea*, cancelist în Lugoj, și *Ioan Budean*, tipograf, procurorul a pornit proces de agitație, pentru-că cu prilejul alegerilor trecute ar fi agitat prin niște foi împărțite printre oameni contra Maghiarilor.

Lucruri frumoase din părțile Reghinului. Câțiva preoți în frunte cu protopopul *A. M. Popa* au luat frumoasa hotărâre de-a ținea prelegeri pentru popor la sate. Outreerând, asemenea apostolilor, satele, au ținut până acum prelegeri în Petelea, Soloveștru, Uriș, Oașova, Teles și Șindriș. După sărbători vor ținea în Gurghiu, Hodac și Orșova. Poporenii noștri, cari înțeleg ce preț mare are lumina venită dela păstorii lui adevărați, au luat parte în număr frumos la aceste prelegeri.

Societatea teatrală are, în urma stăruințelor d-lui *Aurel P. Bănuțu*, directorul ei, un nou comitet filial în Lăpușul unguresc. Insuflețirea a fost așa de mare, încât s'au înscris 3 membri fondatori și 15 membri pe viață, între cari 6 preoți (2 protopopi) și 5 învățători.

O palmă Burdiștilor. La alegerea consiliului (reprezentanța) comunal din Tievaniulmic, partidul naționalist, alcătuit din toți Românii cinstiți de-acolo, conduși de părintele *Aurel Popovici*, au dat o lecție străinică slujilor lui Burdia. Din 206 voturi, 205 le-au câpătat cei șase naționaliști, iar partidul lui Burdia a primit un vot. Afară cu buruienile din ogrorul național!

Nici sărbătorile nu se iau în samă. Vestitul solgăbirău *Zeller* din Sacul, care de când cu alegerile nu mai isprăvește cu condamnarea Românilor, cari n'au votat la alegeri cu străinul, a avut neobrăzarea să citeze pe harnicul român *Solomon Domăneanțu* din Ohaba-mutnic tocmai pe ziua de Crăciunul românesc înaintea Necuvioșiei Sale, pentru-că Bănățeanul nostru naționalist fusese înainte de alegerile pentru comitat pe la rudeniile sale din Valea-Boului și Rugi și le îndemnase să nu-și pângărească numele de Român votând pentru străin. Pentru aceasta voinicosul *Zeller* dăduse ordin prin telefon, ca să fie scos din sat cu jandarmii și acum îl mai trage la răspundere tocmai în ziua de Crăciun! Fărădelegea e cu atât mai mare, cu cât solgăbirăul calcă temeiul legii, care dă ori-cărui cetățean dreptul să facă agitație pentru candidații, cari îi plac lui.

Cătră abonați. La nr. 49 al „Foll Poporului“ am adaus mandate postale pentru reînnoirea abonamentului. Rugăm pe iubții noștri abonați a trimite prețul abonamentului de grabă, cum și să ne câștîge, între cunoscuții lor, cât mai mulți abonați noi. Inmulținduse numărul abonaților, vom putea face și foata tot mai bogată și mai interesantă. Numeri de probă se trimit, la dorință ori cui grațis.

Abonații cel noi vor primi grațis „Călințarul de părete“ pe anul 1911 al „Foll Poporului.“

O bancă nouă românească. La Reghin e pe cale a se înființa o nouă bancă românească cu un capital de o sută de mii de coroane. Ideia a pornit dela dl inginer *Florin Bogdan*. Dorim, ca aceasta bancă să fie un centru nu numai de întărire economică, ci și de ajutorare pentru trebuințele culturale ale aceluși ținut.

Legea cea nouă a armatei. Despre legea cea nouă a armatei mai aflăm următoarele amănunte: De-aci înainte nu se vor mai recruta (asenta) numai 103 mii de ficiori, ca până acum, ci 154 de mii pe an. Se va urca și numărul honvezilor din Ungaria și al celor din Austria, așa că pe an se vor recruta cu totul 192 de mii de ficiori. Cheltuielile reformelor (schimbărilor) celor nouă vor fi în anul dintâiu de 30—40 milioane de coroane, în anii următori se vor cere cu 8—10 milioane pe an mai mult, decum au fost până acum.

Banii din America. Ministrul de interne din Budapesta face cunoscut, că de multe ori se pierd bani trimiși din America în Ungaria prin bănci de-acolo. De aceea sfătuieste pe cei interesați, din America și dela noi, ca pe viitor să trimită banii numai prin mandate postale.

O greșală ingrozitoare. În biserică evanghelică (luterană) din Petersburg se cuminescă în fie-care lună mulți credincioși. Tot așa s'a întâmplat în luna trecută (Decembrie), când s'au prezentat 32 de persoane la sfânta cuminecătură. Toți cei împărțâși s'au îmbolnăvit greu. Trei au murit, șapte zac aproape de moarte, ceilalți se vor însănătoși. Ce s'a întâmplat? Epitropul pusese în potir în loc de vin o otravă lichidă (curgăcioasă), care se afla într-o sticlă, ce sămăna cu cea de vin. Se'nțelege, că și bietul epitrop e desperat, văzând ce-a făcut din negrije.

Piedeci nouă pentru emigrații la America. Gazetele americane anunță, că guvernul din Washington (capitala Statelor-Unitu) vrea să pună piedeci nouă imigrării la America, căci s'a spăriat de numărul cel mare de emigranți, cari vin acolo. Comisiunea însărcinată cu studiarea acestui lucru, s'a învoit până acum asupra următoarelor puncte:

1. Cei-ce nu știu carte, muncitorii necăsătoriți și cei-ce nu știu nici o meserie, apoi locuitorii din Asia (mai ales Chinezii și Japonezii) să fie opriți de-a intra în Statele-Unitu.

2. Pentru fie-care țară din Europa să se hotărească numărul de imigranți, care se poate fi primit. Dacă s'a împlinit numărul acesta, să nu mai fie lăsat să între nici unul din țara aceea.

3. Fie-care imigrant să aducă din partea primăriei un certificat de bună purtare.

4. Până acum se cerea dela fie-care imigrant să aibă la el, când pășia pe pământul american, cel puțin 25 de dolari. Acum sursele acestea se va mări.

5. Imigrantul, care va face în decurs de cinci ani după-ce a intrat în America vre-o crimă, să fie alungat din Statele-Unitu. (În curs de doi ani au fost spânzurați șapte Unguri pentru omoruri).

6. Celor imigrați să nu le mai fie iertat să se așeze în orașele mari (New-York, Chicago ș. a.), ci să fie trimiși înăuntru statelor.

Un lup sfășie șase oameni. Lângă satul Ledievița din Rusia un singur lup a sfășiat șase oameni. Tot satul s'a sculat și l-a luat la goană pe lup, pe care abia după vânatoare de o zi l-au putut omori, după-ce un țărăn mai împușcase din greșală pe un copil.

Ocaziune potrivită este acum a comanda fiecare abonat al nostru »Călin-aral Poporului» pe anul 1911. Anume, după-cum spunem și la alt loc al foii noastre de astăzi, la numărul 49 am lăsat mandatele postale pentru renoirea abonamentului. Deodată cu trimiterea bănelor pentru foaie, ori-cine poate comanda Călinarul, crușând astfel porlo postal, în aceea că trimite toți banii deodată, atât pentru foaie cât și pentru călindar. Exemplarul »Călinarului Poporului», care este cel mai bogat și mai ieftin, îl află cei noștri în partea inseratelor a foii. Prețul este 40 bani, iar pentru trimiterea pe poștă 5 bani deosebit.

Otrăvire cu unt mălestrit. Am fost dat să știm, că în Hamburg (Germania) și împrejurimi s'au otrăvit mai mulți oameni, cari au mâncat unt mălestrit. Autoritățile au numit o comisiune, care să cerceteze lucrul. Comisiunea aceasta a constatat, că în timp de patru săptămâni s'au otrăvit 1600 de persoane cu unt de acesta. Fabricanții vor fi puși în judecată.

O încercare neizbutită de zburat. Aviaștilor cu baloane — în timpul mai nou și al celor cu aeroplanelă — li s'a întâmplat să le cadă din mână balonul (o beșică uriașă) și să cadă pe pământ, așa că toți, dacă nu se prăpădiau, dar totuși se schilodeau. Din vremuri vechi s'au bătut unii capul, să facă un fel de umbrelă mare (ploier, parapleu, cort), pe care să se aibă întinsă lângă balon și în caz de primejdie să se apuce de ea și să se lașe încet pe jos. Nu de mult a făcut inginerul german Heyn o încercare cu o astfel de umbrelă. În încercarea a plătit-o însă cu viața. După ce și-a făcut rost de un balon, pe care l-a umflat de gondola (o pde. leagăn) legată sub balon a atârnat și umbrela întinsă, care avea un diametru de șapte metri. Balonul se urcă până la o înălțime de 200 de metri. Acolo din gondola, se apucă de bățul umbrelei și se lăsa în aer jos. Coborise o sută de metri, când umbrela se răsturnă într-o parte și căzu cu o iuteală înspăimântătoare la pământ. Câțiva privitori alergară într'acolo, dar sub zădrențele umbrelei găsiră numai cadavrul bietului inginer.

Mulți dintre cititori se vor întreba: „Bine, dar cu folos poate să aibă un om din astfel de încercări?” Intre oameni sunt firi deosebite. Inginerul acesta a crezut, că dovedindu-se că bună umbrela lui, fiecare aviator va lua cu sine o astfel de umbrelă și dacă îi va plasa balonul sau i-se va strica motorul, va putea scăpa cu viața. El s'a jertfit dară pentru deaproapele lui, cum au făcut și mulți medici, cari înadins au căutat să se molipsească de o boală, pentru care nu se știa încă leacul, pentru că apoi să încerce un leac aflat de ei, care îi omora însă.

Tălhari americani. Lângă stația Ogden (Statele-Unite din America-de-Nord) doi tălhari au oprit și jefuit un tren în modul următor: Trenul înainta cu iuteala obicinuită. Deodată se văzu, pe linie, un bărbat, care fălăia tare o cârpă. Mecanicul mașinei crezând, că trenul e amenințat de vre-o primejdie, trase de frână, făcând trenul să meargă mai încet. Atunci doi tălhari săriră în vagonul-restaurant (vagonul, unde o crâjna), unul din ei era cel care fălăia-se cârpă. Acesta ținea un revolver cu cocoșul tras înspre călători, esalalt îi scoția prin buzunara. În felul acesta jefuiră pe călători de bani, inele și oiașuri, apoi săriră din tren și se făcură nevăzuți.

Hoțiile din Rusia. La căile ferate din Siberia s'a făcut o revizie (cercetare), în urma căreia s'au constatat până acum hoții în suma de 20 milioane ruble (vre-o 50 milioane de coroane). E însă nădejde, să se dea și de urma altor milioane furate. Hoțiile le-au făcut funcționarii mari și mici, bogați și săraci. În curs de doi ani, decând s'a început revizia asta mare în Rusia, s'au constatat furturi de sute de milioane, în biserică, administrație, judecătoria, armată, marină; pe scurt, în Rusia fură testă lumea, afară de împăratul, care a lăsat să fure.

Proștiile modei. Sătenii noștri știu că rād cu hasnă, când văd femei dela orașe când cu rochii, cari se tirăse după ele, când cu rochii împedecate, de stau să dea mereu în nas, ori pe cap cu pălării când cât un ciubăr de vrabie, când cât o roată de car, sau un ciubăr de spălat rufe. Cât de proști sunt însă unii, ni-o arată și mai bine Portughezii. La ei nu se știe, ce o iarna, dar fiind-că moda din Franca cere iarna blăni groase, gulere groase de blană ș. a., ca să nu li-se zică, că nu sunt cu moda, se îmbracă și ei în haine de-acestea. Apoi ține-te la asudați!

Un soldat de-ai împăratului Francisc. Zi-lele acestea a murit în Viena fostul subofițer de artilerie, Vartolomeiu Cupet, în etate de 97 de ani. El a intrat în armată însă pe timpul împăratului Francisc (mort la anul 1835). Dorința lui cea mai mare era să ajungă vârsta de o sută de ani, dar n'a avut parte. Până'n seara din urmă a fost sănătos, adevă nu s'a plâns de nimic. Dimineața l-au găsit mort.

Prada făcută de Japonezi la Port-Artur. Când au cucerit Japonezii Port-Arturul, au luat dela Ruși 60 de mii de arme și șase milioane de cartușe (fișaguri). Guvernul japonez le-au vândut acum pe toate Abisiniei, care e o împărăție mare în Africa, dela Egipt spre meazăzi.

Bani falși. Pedapsa pentru cei-ce fac bani falși abia e cu ceva mai mică decât cea pentru ucigași, și cu toate acestea se găseso mereu oameni, cari cred, că se vor îmbogăți falsificând bani. La noi circulă (umbli), mai ales prin Ungaria, monetele de argint (1 cor. și 5 cor.) și cele de nicăi (de 10 și de 20 de bani). Autoritățile au făcut de curând următoarea înștiințare: După câte s'au aflat până acum, cei mai mulți bani falsificați sunt de felul celor-ce s'au ivit mai întâi în anul 1897 pe la Șopron. Falsificatele acestea se cunosc de pe următoarele semne: 1) au o culoare sură, fără luciu (atralucire); 2) par' că-s unse, când le pipăi; 3) sunt mai ușoare ca cele veritabile; 4) au o suprafață aspră la pipăit și dunga nu e aseșită; 5) tiparul literelor de pe de margine e rău făcut sau lipsește chiar cu totul; 6) amnarul magnetic (de care se lipese ace, cuișe ș. a.) nu trage la sine monetele de 10 și 20 bani. Ministrul de finanțe face totodată cunoscut, că dă un premiu de o mie de coroane celui-ce dă de urma falsificătorului și face cu putință prinderea lui.

Alte nenorociri cu aeroplanul. În New-Orleans (America) aviatorul (care zboară cu mașina) francezul Moissant, care călătorise nu de mult cu aeroplanul dela Paris preste mare la Londra, a vrut să se arete și americanilor. Mii și mii de oameni priveau la el, cum zbură pe deasupra capetelor lor la o înălțime de 800 metri. Deodată motorul (mașina mișcătoare) se opri și bietul Moissant (cetește Mousan) căzu la pământ cu aeroplan cu tot. Și aeroplanul și aviatorul erau zdrobiți.

La Los Angeles (California, America) un alt aviator, Englez, încă a căzut cu aéro-

planul dela o înălțime mare, rămânând mort pe loc. O sută de mii de oameni erau de față la această nenorocire.

Abuzuri în comitatul Hunedoarei. De ani de zile slujbașii dela diferite oficii de administrație din comitatul Hunedoarei au săvârșit mai multe abuzuri, contra cărora s'au făcut ne'nterupte arătări pe la ministrul de interne. Acesta a și trimis o comisiune ca să cerceteze, începând dela cei din fruntea comitatului până jos în cancelăriile comunale. Comisiunea de cercetare a sosit în zilele trecute la Deva.

La administrația spitalului comitatenz au și constatat nerânduiești, săvârșite de episcopul spitalului Szabó și manipulantul Huszár. La propunerea comisiunii susnumiții au fost suspendați (dați jos din post) numai decăt. Cercetările decurg contra domnilor din fruntea comitatului, apoi va urma pela preturi, și în urmă prin comune, căci s'au ridicat multe plângeri, și după-cum miroasă, se vor mai face și alte suspendări însemnate.

Mâncători de ficăți de om. Cititori noștri au mai auzit de Mangiuria. E o țară în Asia, lângă Siberia, unde au mâncat Rușii bătaie dela Japonezi. Tot acolo au fost înșelați și mulți Români din Basarabia ca să se ducă, făgăduindu-li-se toate bunătățile pământului. Dar după-ce au ajuns acolo, s'au pomenit muritori de foame. În țara aceasta au descoperit slujbașii rusești un obicei îngrozitor. Chinezii de-acolo, un neam păgân de oameni, au între leacurile lor și ficatul de om, despre care cred, că vindecă ori-ce boală. Credința aceasta au primit-o și Rușii. Acole sunt anume vânzători de ficăți de om. Ei taie ficății din cadavrele de curând îngropate, pe cari le desgroapă, și-i vând apoi țăranilor cu prețuri scumpe. Poliția a arestat mai multe sute de asemenea vânzători de ficăți omeneste.

Luptă zădarnică. Și acum mai sunt oameni, cari vor să spargă ziduri cu capul. Dovadă și întâmplarea următoare: Intre Tolciva și Erdőhorvati (în Ungaria) s'a făcut o cale ferată industrială, adevă una, pe care au să transporteze în vagoane lemne, petre din pădurile și peștrăile împrejurimii. Locuitorii din Erdőhorvati, cei mai mulți cărușari, s'au împotrivit din toate puterile lor construirii acestei căi, pentru-că își vedeau câștigul de cărușie pierdut. Lucrul acesta s'a întâmplat și pe la noi. Dar oamenii cuminti au protestat și când au văzut, că n'au înecătrău, au tăcut și și-au văzut de treabă în altfel. Nu tot așa cei din Erdőhorvati. Când s'a făcut cercetarea liniei, au pus bolovani pe șini, ca să deranjeze (să sară de pe șini) trenul, ba au tăiat și stâlpii de lemn dela un pod al trenului, fără să se gândească, că se vor prăpădi oameni. Atunci însă s'a văzut la timp încercarea criminală și nu s'a întâmplat nici o primejdie. Autoritățile au pus jandarmi de pază. Dar înecăpătinații tot nu s'au lăsat. Ei au pus pe șini sghiaburi mari și bărne groase și un tren s'a răsturnat. Un vagon a căzut chiar pe un sergent major (strajameșter) dela jandarmi și l-au strivit îngrozitor. Urmarea? Au fost arestați o mulțime; încurând se va dovedi, cine au fost făptuitorii, cari vor infunda temnița, iar trenul își va continua drumul.

Călători arși de vii. Pe o cale ferată din Polonia rusească s'a aprins un vagon dintr'un tren. Oamenii n'au putut eși din vagon, așa că parte mare din ei au ars de vii. Zece călători au fost răniți greu, șapte au fost scoși arși de tot, încât nici nu se mai găsesc cine au fost.

Caz de moarte. *Isaia Henteșiu*, preot gr.-or. în Ocna-Sibiului, după lungi și grele suferințe, în al 54-lea an al etății sale a adormit în Domnul, Luni, în 27 Decembrie 1910. Inmormântarea s'a făcut Miercuri în 29 Decembrie v. 1910 în cimiterul gr.-or din Ocna-superioară. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Tren dela Sibiu la Râșinari. De mai multă vreme se vorbește, că dela Sibiu până la Râșinari să se construească o linie ferată. Scopul acestei linii este între altele și acela, că dela Râșinari să se aducă și transporte toată peatra de lipă la drumurile de pe teritoriul comitatului Sibiu, cum și în alte părți. Realizarea acestei idei va fi de mare folos pentru comuna Râșinari, de oare-ce prin aceasta s'ar deschide nouă izvoare de venit pentru comună și locuitorii Râșinarului.

Despre aceste lucruri și-a dat bine seama reprezentanța comunei, care — spre laudă fie zis — în ședința ținută la 2 Ianuarie n., a hotărât cu toate voturile și cu o mare însufiețire, ca la cas, că se va duce la îndeplinire această afacere din partea orașului și a comitatului Sibiu, — atunci comuna Râșinari să cumpere acți în valoare de 100,000 coroane.

Ne bucurăm de această însufiețire a Râșinărenilor pentru un lucru, care la vreme va fi spre binele întregii comune. Cu trenul se vor duce o seamă de mărfuri încolo și 'neoaice, iar vara foarte mulți Sibieni și străini vor putea cerceta comuna Râșinari. Toți acești vizitatori vor lăsa o seamă de bani în comună. Se înțelege, va trebui grijit și de niște loca-luri potrivite. Câți străini — mai cu seamă frați din România — nu întreabă vara prin Sibiu, cum să facă, că ar dori să meargă la Râșinari? (Unii spun, că au auzit, că Râșinari e cea mai mare comună curat românească din Ardeal, alții ar dori să vadă mormântul marelui Șaguna etc.).

Ba odată făcut trenul între Sibiu și Râșinari, cu atât mai ușor se va putea realiza și o veche idee a Râșinărenilor: construirea și deschiderea unor scâlzi de apă rece de munte în Râșinari.

Dacă s'ar face aceste băi de apă de munte, atunci nu mai încapă îndoială, că foarte mulți străini ar merge vara la Râșinari. O parte din acești străini ar locui la tot cazul un timp oare care în comună; iar Râșinărenii ar putea avea venit frumoase dela chiria odăilor, dela mâncări etc.

Sunt tot lucruri acestea, asupra cărora va fi bine, dacă locuitorii comunei Râșinari se vor gândi tot mai mult. Mai cu seamă azi, când izvoarele de venit, atât ale Râșinărenilor, cât și ale Mărginenilor în general, devin tot mai puține și mai grele.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al „Reuniunii meseriașilor sibieni” au mai dăruit: Ilie Beu, paroh (Apoldul inf) și soția sa Paraschiva n. Comșa, 1 cor.; Moise Opreș, proprietar (Armeni) și soția sa Ana 2 cor.; Hortenzia Lupș, ficea prot. Dr. Lupș (Săliște) 1 cor.; Ermil Borcea, funcț. la „Transilvania” 50 bani, Dr. Ilarion Holom, adv. (Elisabetopol), 1 cor. și Aurel Băciu, voluntar la artil. 20 bani.

Un foc înfricoșat s'a întâmplat în comuna Rașor din comitatul Hunedoarei, în ziua de Crăciun. Focul, fiind ajutat de un vânt puternic, a sărit și în comuna învecinată Băești. Au ars până în temelie 1194 case cu toate zidurile ce au avut pe lângă ele, lăsând sub cerul liver 3000 locuitori, cari și-au

pierdut tot ce au avut. După cum se vedește, vieți de om nu s'au prăpădit, însă cea mai mare parte a vitelor au pierit în flăcări. Pagubele să urcă la 300,000 coroane. Cauza focului nu e dovedită încă.

Nenorocirea din minele din Anglia. Intr'un număr trecut am dat amănunte despre groaznica nenorocire întâmplată în niște mine din Anglia. După știrile cele mai nouă, s'au scos până acum 150 de cadavre, cari toate sunt așa de arse, încât nimeni nu le poate recunoaște. În galeriile de sub pământ nu se mai poate lucra. Numărul total al celor prăpădiți se socotește la 360.

Moarte din negrije. Femeia Florica Mihalcea din Lenița (lângă Calafat în România) a uitat aruncate pe sobă câteva cârpe. Cum focul din sobă nu era stâns, cârpele au ars infundat preste noapte și au umplut de fum odaia, în care dormeau cele două fetițe ale ei, una de 4 ani, cealaltă de 2 ani. Dimineața le-a găsit moarte.

De-ale vremii. Pecând noi înainte de Crăciun n'am prea știut ce e iarna, ba în România a tot plouat, în Italia, unde cresc portocalele și lămâiile, au fost ninsori așa de mari, încât s'a intrerupt chiar și circulația (umblarea) trenurilor între Milano și Bologna. În munți temperatura a coborât la 25 grade de frig. La Domodosola au fost găsite cadavrele a trei țărani înghețați.

Cătră stimații noștri cetitori.

Cu ajutorul lui Dumnezeu și al cetitorilor noștri, „Foata Poporului” a împlinit 18 ani de existență. A fost dela înființare și până în prezent steagul pururea sus ridicat al luminării poporului, al apărării drepturilor noastre, al deșteptării conștiinței naționale. Fără să fie pusă vre-odată în slujba vre-unui sau a mai multor persoane, nici chiar pe timpul, scurt de altminteri, când proprietarul tipografiei ei ajunse să fie un străin, ea a ținut să reprezinte și să propage, în marginile ei modeste, principiile de luptă și speranță într'un viitor național mai bun, după-cum se află depuse în programele partidului nostru național-român, uncul for chemat să hotărăscă felul și mijloacele de luptă ale națiunii noastre române din țările coroanei Sfântului Stefan.

Pururea convins despre însemnătatea cea mare a unei foți destinate pentru poporul nostru dela țară și pentru meseriași dela orașe, am ținut totdeauna să păzim foata de amestecul discuțiilor personale, luând chiar măsură, pentru noi nu chiar plăcute, ca se ținem paginile foții totdeauna curate, propovăduind totdeauna ascultarea de hotărârile căpeteniilor noastre, dragostea de biserică și școala românească, iubirea instituțiilor noastre culturale și economice, scurt: tot ce e chemat să ne întărească în lupta națională, tot ce ne poate grăbi și asigura un viitor național mai bun, după-cum vrednici suntem ca cei mai vechi stăpâniitori și cultivatori ai acestui pământ.

Râvna noastră singură nu este de ajuns. Cetitorii noștri dela țară și meseriași dela orașe nu mai sunt ca înaintașii noștri de acum 30—40 de ani, nici chiar ca cei de-acum 10—15 ani. Mulțămii școalelor noastre și gazetelor noastre populare, sufletul Ro-

mânului cere acum o hrană mai bună și belșugată și gătită mai bine. Și cetitorii au putut să vadă clar și din numerele noastre din timpul din urmă că strădania celor-ce muncesc la această foale într'acolo țineste.

Și mai mult ca în trecut, foala noastră vrea să fie o oglindă credincioasă a întregel noastre mișcări politice, culturale și economice de întreg pământul locuit de Români, fără considerare la granițele politice. Numărul privind în oglinda aceasta mare, ochii noștri va cuprinde cu vederea întreg neamul românesc, dela Nistru și dela Rusia până'n Tisa, din Carpați și dela covinele până'n Dunăre și din Dunăre până la Marea-Neagră, Marea-Egea și Marea-Adriatică, ale căror valuri bat la maluri locuite de Români. Numai în felul acesta mândria noastră de popor mare, superior tuturor celor-ne înconjoară, va crește și ne va îndărta să ducem la bun sfârșit lupta o purtăm cu cei ce cred a-și putea ba joc din noi.

Cu atâta însă în ziua de astăzi nu e destul. Legăturile dintre popoare sunt astăzi mai strânse și mai felurite, în toate țări se înlămplă lucruri, care înrăurează asupra politicii țării locuite de Români. Se fac descoperiri și invențiuni, cari schimbă multe. Toate acestea trebuie cunoscute de tot națiunea care nu se crede numai o ființă, care are singură grijă e stomacul și adăpostul corpului ei. Întâmplările mai însemnate precum și alte lucruri interesante le vom și înșira, dând fiecăre număr un număr de unne. Presupunem tot am ținut și ținem mai ales pentru viitor, ca pe lângă învățătura cetitorului nostru să găsească în paginile „Foții Poporului” și momente de petrecere.

Realizarea acestui plan frumos împreună însă cu muncă multă și muncă, care cere cheltuieli. Pentru-foata să fie cât mai felurită în cuprinsul ei și pentru-ca aceasta să fie într'adevăr de folos cetitorului e trebuită de mai mulți scriitori. Și de data aceasta ne-am îngrijit, ca să avem oameni, cari au dat și în trecut dovă, că pricep poporul, din sânul cărui au est, și știu ce-i trebuiește. Atârnă dela numărul abonaților noștri, ca foata nu numai să rămână cum a fost, dar să se și îmbunătățească în mod stăruitor.

Facem deci un apel călduros cătră vechii noștri abonați, ca să ne sprijinească și mai departe abonându-se la foata. Să nu se mulțumească însă numai cu atât, ci convins de bunătatea ei, să o recomande și prietenilor și cunoscuților lor spre abonare, pentru-ca să o aibe fiecare locuitor cu cultură dela țară în casa lui. Apelăm și la onorații preoți și învățători, ca să ne numai să o aboneze Domniile lor, dar să o și recomande cu căldură celor de sub îngrijirea lor culturală; cu atât mai vădit, că foata e un colaborator călduros și plin de râvnă la munca dumnealor culturală.

Cu toate că Foata noastră se prezintă în fiecare săptămână în numere

ogate de 12—16 pagini mari, impo-
nibilitate din ce în ce mai mult cu ilus-
trațiuni frumoase, prețul abonamentului
rămâne tot cel vechiu:

4 cor. 40 bani pe un an întreg.

2 cor. 20 bani pe o jumătate de an.

Redacția și Administrația

„Foi Poporului“.

Petrecheri.

Inteligenta română din Avrig aranjează un concert împreună cu teatru, Vineri în 1/20 Ianuarie 1911, în sala hotelului comunal. Inceputul la 8 ore seara. Concertul se aranjează cu concursul teologilor cursului al 2-lea din Sibiu. După concert se joacă piesa populară într'un act „Așa a fost să fie“, de A. Tințariu. După teatru urmează joc.

Tinerimea intelectuală din Galeș invită la reprezentația teatrală, ce se va ține sâmbătă în 1/14 Ian. 1911 în sala școlii din loc. Inceputul la 6 1/2 seara. Se vor juca: „Un leu și un zlot“ comedie într'un act de D. R. Rosetti (Max) cum și „Ruga dela Chiseteu“ comedie populară într'un act de I. Vulcan. După reprezentație urmează joc.

Tinerimea română din Agârbicium invită la producția teatrală-declamată, ce se aranjează în ziua de Anul-Nou în școala gr.-or. din loc. Inceputul la 7 1/2 ore seara. Se vor juca: „Cinel-Cirel“, de Alexandri și „Nunta Țiganului“, de E. Suciu.

Ou ocazia sfințirii școlii gr.-or. din Simăteșnic, ce se va întâmpla în 2/15 Ianuarie 1911 se aranjează o sărbătoare frumoasă. Dl mandatar arhiepiscopesc va fi primit cu un banderiu de călăreți. La 9 1/2 ore se va face sfințirea școlii. La 2 ore d. a. jocul călușerilor și al plugarilor. La 7 ore seara producție teatrală cu joc. Se va reprezenta „Mana vacilor“, comedia în 3 acte de Speranță și mai multe declamații.

ECONOMIE

Cum trebuie să fie o vacă bună de lapte.

În alegerea vacilor bune de lapte, ne putem păcăli foarte ușor, dacă nu avem cunoștință de — însușirile care se cer unei asemenea vaci. Cel care vinde vaca, adeseori este de rea credință și ca să scape de o vacă rea, profită de neștiința cumpărătorului și dacă mai este și bun de gură, îl înșală lesne.

În primul rând se cere ca vaca să fie sănătoasă, căci oricât de mult lapte ar da, dacă nu este sănătoasă, nu face nici un ban, și adeseori laptele poate avea o boală, care se ia foarte ușor mai ales la copii.

Un lucru însemnat este de a ști, dacă părinții vacii au fost de soiu bun de lapte, căci aceasta însușire se moștenește. Aceasta e însă greu de aflat, dacă cumpărăm vaci din alt sat.

O vacă bună de lapte trebuie să aibă capul mic, privirea blândă, ceea-ce ne arată, că se lasă a fi mulsă ușor, pielea pleoapelor să fie subțire. Urechile să fie potrivite, cu puțin păr înăuntru lor, și cu multă ceară la intrarea în ureche, care se poate cunoaște, dacă vârăm degetele în interiorul urechei. Vacile ceroase în urechi dau și un lapte mai gras.

Gâtul trebuie să fie subțire și bine prins de trup.

Pieptul trebuie să fie larg și coastele bine arcuite, ceea-ce arată că respirația se face bine ca și circulațiunea sângelui. Pânțele să fie bine dezvoltate, spre a ne dovedi că vaca se nutrește bine.

Șoldurile să fie cât mai mari, căci ne arată că lighianul (blidul) este larg, pentru-ca vițalul să aibă loc unde să se desvolte și vaca să nu aibă faceri grele.

Picioarele de dindărăt să fie îndepărtate unele de altele, ca ugerul să fie mare și bine dezvoltat.

O vacă de soiu bun trebuie să aibă oasele mai subțiri și încheeturile largi, să nu fie ciolănoasă.

Pielea să fie subțire, moale la atingere și să se desprindă în cute, atunci când apucăm cu degetele pielea de pe coaste.

Perii să fie lucioși, subțiri și unsuroși la pipăite.

Coarnele să fie mici, subțiri și netede.

Ceea-ce se cere mai mult la o vacă de soi, este ugerul, asupra cărui trebuie să facem un examen mai serios, căci din el izvoarește laptele.

Ugerul plin cu lapte este mai mare și puțin mai tare la pipăit. Când însă vaca a suferit de vre-o boală de uger, atunci găsim părți întărite, pietroase. În asemenea cazuri vaca se respinge ca nefiind bună, căci dă lapte puțin și bolnav, și în multe cazuri ofica se poate lua bând laptele nefert.

Totdeauna vom căuta ca vaca să aibă un uger mare, care să se întindă sub pânțele înainte, pe cât se poate mai mult. Am mai arătat că dacă picioarele dindărăt sunt mai îndepărtate, ugerul este mai dezvoltat și înălțuri, lucrul care să cere unei vaci bune de lapte. Pielea de pe uger să fie fină, subțire moale la pipăit, iar perii să fie subțiri și mai mari.

În general ugerul la vacă are o formă globuloasă. Sfârcurile țatei să nu fie prea mici, nici prea mari, deci să fie potrivite în mărime. Se mai cere ca sfârcurile să fie bine așezate pe uger, așa că privind dintr'o parte sau dinainte sau dela spate, să nu vedem decât două sfârcuri ceea-ce ne arată că sunt așezate pe aceeași linie. Când cumpărăm vaca de lapte este bine de a mulge toate sfârcurile, spre a ne convinge dacă funcționează bine și dacă laptele este bun. Mai toate vacile de soiu bun mai au încă două sfârcuri, așa că pot avea și șase sfârcuri, ceea-ce dovedește, că vaca este bună de lapte.

Privind țâța vacii, putem vedea că este șerpuită de o mulțime de vine, care cu cât sunt mai multe, cu atât avem lapte mai mult; aceste vine reunes în două vine mai mari care pleacă dela partea de dinainte a ugerului și merg până la furca peptului, unde intră înăuntru corpului. Aceste vine să numesc fântânile laptelui care cu cât sunt mai groase și mai șerpuite, cu atât și vaca este mai bună de lapte.

Poșta Redacției.

Gârbova. N'am publicat încă avizul trimis. Poate aflați o altă cale pentru a ajunge la scopul dorit. Dar dacă înzistați se va publica

S. C. în V. Mulțumite pentru cele scrise. Ne bucurăm, că foaia noastră e așa de bine primită peste tot locul. Asta nu ne va abate, însă, dela țâța noastră, ca să facem „Foaie Poporului“ din ce merge tot mai bună.

Amic, Tim., Buc. Dela noi a mers foaia pe adresa veche. Acum s'a schimbat.

Ioan Scorobef în C. Călindarul costă 28 bani bucata dacă cumperi 25 bucăți. Dar D-ta trebuie să plătești poșta. Călindarul de părete îl capeti gratis.

Abonaților, cari ni-au întrebat sau ni-au cerut diferite răspusuri, deodată cu trimiterea prețului abonamentului, — le vom răspunde în numerii viitori în foaie sau prin scrisoare, după cum cere trebuința mai bine. În numărul prezent nu putem, ne mai având loc.

Prețul bucatelor

În Sibiu la 10 Ianuarie st. n.:

Grâu	Cor. 14,60 până 15,60 de hectolitru
Șăcară	8,60 „ 10,— „ „
Orz	5,60 „ 6,40 „ „
Cucuruz	7,60 „ 8,80 „ „
Cartofi	2,50 „ 3,— „ „
Fasole	15,— „ 16,— „ „
Fână Nr. 3	33,40 „ 34,20 la 100 chilo
„ „ 4	32,60 „ 33,40 „ „
„ „ 5	31,— „ 31,80 „ „
Slănină	176,— „ 196,— „ „
Unsoare de porc	192,— „ 196,— „ „
Său brut	55,— „ 60,— „ „
Său de lumini	76,— „ 80,— „ „
Său de lumini topit	92,— „ 92,— „ „
Săpua	64,— „ 64,— „ „
Fân	4,— „ 6,— „ „
Lemne de foc neplutite	7,70 „ 8,— la met. cub
„ „ plutite	6,25 „ 6,70 „ „
Spirt rafinat	1,82 „ 1,85 la litru
Spirt ordinar	1,80 „ 1,83 „ „
Carne de vită pentru supă Cor.	1,20 până 1,68 la chilo
„ „ „ friptură	1,56 „ 1,68 „ „
„ „ vițel	1,— „ 2,— „ „
„ „ porc	1,40 „ 1,80 „ „
Ouă, 10 bucăți	—,67 „ —,80 „ „
Un pătrar de miel	—,— „ —,— „ „
Carne de cal	—,80 „ 1,— „ „

În Budapesta în 11 Ianuarie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	11,27 până 11,42 la 50 chilo
„ „ 79 „ „	11,37 „ 11,56 „ „
„ „ 80 „ „	11,42 „ 11,60 „ „
Șăcară	7,72 „ 7,82 „ „
Orz	7,25 „ 7,75 „ „
Orz	8,45 „ 8,80 „ „
Cucuruz nou	5,20 „ 5,40 „ „
Unsoare de porc Cor. 170,— până 171,— la 100 chilo	
Slănină	146,— „ 147,— „ „
Sămânță de lăptărie C. 146,— până 190,— la 100 chilo	
„ „ trifoiu	182,— „ 146,— „ „
Porci îngrășați pentru untură C. 1,56 până 1,62 la chilo	
„ „ carne	1,40 „ 1,60 „ „
Viței	1,24 „ 1,32 „ „
Pe e păreche de miei . . . . . Cor. —,— până —,—	
„ „ oi	—,— „ —,— „ „

Prețul banilor în 11 Ianuarie n.

	cumpărut:	vândut:
Galbeni . . . . . Cor. 11,27		11,37
100 Lei, hârtie	94,30	94,70
100 Lei, argint	93,—	94,30
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,08
100 marce, aur	117,25	117,75
100 „ hârtie	117,25	117,75
Napoleon	19,—	19,08
100 Ruble rusești, hârtie	253,—	255,—
100 „ „ argint	242,—	245,—

Târgurile de țară.

- (Ziua târgurilor e însemnată după călindarul vechiu.)
- 1 Ianuarie: Deva, Lăpușul românesc, Lupșa, Mehadia, Șilimegi.
  - 2 Ianuarie: Făget.
  - 3 Ianuarie: Baia mare, Criș, Fântâna, (Hidegkut).
  - 4 Ianuarie: Orasna, Murăș-Oșorhei.
  - 5 Ianuarie: Corond, Giula, Ormeniș, Vajda-Recea.
  - 6 Ianuarie: Iliș, Lăpușul ung.
  - 7 Ianuarie: Bercaș, Buza, Jimborul mare, Sarmașul mare.
  - 8 Ianuarie: Bațon, Silvașul de sus.
  - 9 Ianuarie: Cal.
  - 10 Ianuarie: Luna.
  - 11 Ianuarie: Miheș.
  - 12 Ianuarie: Aiud, Brețcu, Ciuc-Cosmaș, Crișul săsesc, Ghialacuta, Huedin, Roșinău.
  - 13 Ianuarie: Caransebeș.
  - 14 Ianuarie: Bateș, Ibașfalău.
  - 15 Ianuarie: Birchiș, Buziaș, Hodoș, Micăsasa.
  - 16 Ianuarie: Goroslăul de pe Someș, Sebeșul săsesc, Vârșet, Zam.
  - 17 Ianuarie: Canija mare, Chirpăr.
- În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

APEL!

Avem onoarea a aduce la cunoștința P. T. publicului, că însoțirea economică-comercială „Mugurul“ în sezonul acesta a luat măsuri pentru a se putea lipsi de agenți generali în afacerile de altoi de viță, de oare ce acești agenți, răul fost necesar până acum, costă mult și suntem siliți a le da proviziuni tot mai mari, ceea-ce aduce cu sine, că suntem constrânși a urca în măsura proviziunilor și prețul produselor pepinăriilor noastre. Acești agenți pot fi ușor înlocuiți prin inteligenții noștri dela sate, dându-le acestora ocașune de câștig frumos, fără de a avea ostenală mare în schimb.

Cu acest prilej ne luăm voie a ruga pe toți domnii preoți, învățători, comercianți români etc. din ținuturile ce se replantează cu vii altoite, de a lua înșiși în mână conserierea de comande pentru procurarea de altoi.

Insoțirea plătește fiecărui agent comunal (preot, învățător, comerciant, jude comunal), care înșinue comande în masă, după efectuarea în regulă a acestor comande 6%, proviziune din valoarea brută a comenzilor în bani sau la dorință în altoi de vie.

Tot această proviziune o plătim și pentru mijlocirea comenzilor de sămânțuri pentru sezonul de primăvară 1911.

Informațiuni detaliate precum și listă de prețuri, eventual cărți pentru conserierea de comande, trimitem la cerere gratis și franco. Cu toată stima

„Mugurul“

Insoțire economică-comercială
Elisabetopole (Erzsébetváros), Kis-Küküllő vm.

Ingrijire de dinți medicală gratis, pentru oamenii săraci. Magistratul orașului Praga a hotărât la 22 Maiu 1906, ca să angajeze 6 medici de dinți, cari să dea ajutorul de lipsă pentru îngrijirea dinților la copii de școală. Acest lucru nu trebuie trecut cu vederea. Cine dorește să aibă dinți buni să-și curețe dinții seara și dimineața cu un mijloc probat, cum este de pildă Colodontul lui Zarg.

Mulțăminta unui baron rus. Baron Høyningen-Huene Alexandru consilier imperial din Petersburg din impuls propriu a transpus apotecarului din Stubica Feller următoarea epistolă: „Primiți cele mai călduroase ale mele mulțumite pentru trimiterea miraculosului fluid „Elsa“. A făcut foarte bine picioarelor mele, durerile s'au curmat și acum pot din nou să mă mișc. Acum îmi vindec catarul bronchial cu fluidul „Elsa“ și voi recomanda medicamentul acesta minunat cunoscutului meu și medicilor de azi. Veritabilul fluid „Elsa“ se poate comanda la apotecarul Feller V. Jenő în Stubica, Centra 122 (com. Zágráb). 12 sticle mici, 6 sticle duble sau 2 extra, se pot procura cu 15 coroane franco. Se aud multe laude la adresa acestui medicament vechiu de casă și după cum se vede și din epistola de sus renumele i-s'a dus chiar și în străinătate.

Scumpirea cafelei. Cu toate celelalte mărfuri, așa și cafeaua a fost atinsă de ridicarea prețurilor. Cu toate acestea la filiala firmei Juliu Meinl în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 24, se poate căpăta cea mai bună cafea pe lângă prețurile cele mai moderate. Aceasta din cauză că firma Meinl care are filiale în toată țara, aduce cafeaua direct dela producători din America, astfel că această firmă poate se vândă pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 33-42 a lui Sarg

cremă de dinți neînconjurat de lipsă păstrează
dinții curați, albi sănătoși.

Te doare ceva ?

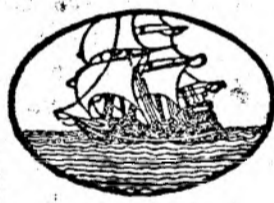
I. Renumitul „Fluidul Elsa“ al lui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurz), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorțeală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elsa al lui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și gât și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Pitulele-Rebarbara de mână al lui Feller, contra durerilor de stomac, zgiciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, ameteală, răgăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 12-22

Eugen V. Feller, apotecar

Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Alegere de armăsari în Oldenburg se va ținea în 2, 3 și 4 Februarie 1911. Atragem atenția asupra inseratului din foaia noastră de azi.

Juliu Meinl

Import de cafea și tee

Fabrică pentru cea mai fină

== Cacao și șocoladă ==

Filială: 357 2-15

Sibiu — Nagyszeben

Strada Cisnădiei 24

Trimitere pe postă dela 5 chilo în sus
franco.

Cereți lista de prețuri și muștră.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Piane și armoniuri

din cele mai bune fabrici, liferează sub semnatul pe lângă prețuri convenabile și cu garanță. Totodată dau informațiuni gratuite cu privire la procurarea de orice instrumente muzicale de arcuș sau de suflat, pentru alcătuirea de orchestre și trebuință privată.

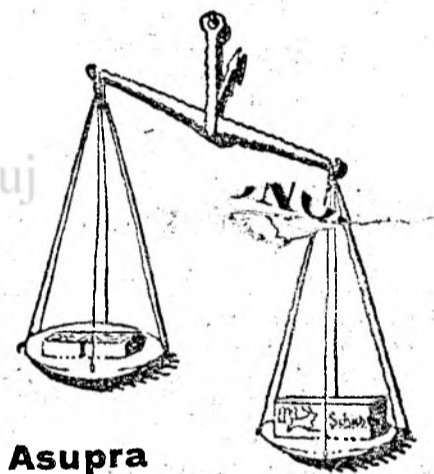
T. Popovici,

profesor de muzică

Sibiu (Nagyszeben), str. Cisnădiei Nr. 7.

O odaie frumoasă

mobilită cu sau fără pension, să închiriează în Sibiu, Rosmaringasse Nr. 11.

Asupra

bunătății, prețului
și greutateii

trebuie grijit la cumpărarea săpunului. Nici un săpun din lume nu ajunge toate însușirile bune a

**săpunului cu cerb
alui SCHICHT.**

Curățenia, capabilitatea lui de spălat, moleșia și ieftinătatea lui sunt de neajans. 281 4-5

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică 11 1-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben

Strada Turnului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima referință.

Aviz.

Pentru comunele din jurul Șeica-mare, (Nagyselyk) să caute mai mulți **boldași Mărgineni**

care deschizând prăvălii etc. ar avea frumos viitor.

Doritorii binevoiască a să adresa pentru informațiuni d-lui Ioan Ittu cassarul Racoțanei în Șeica-mare (Nagyselyk).

847 4—5

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cete de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, campărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuie persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

Pește sărat

de tot soiul cu prețurile cele mai ieftine să afle de vânzare la **Eremie Holdengrăber** în Brașov.

313 8—10

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, mam hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agencia de Informații Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și ou, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbeso în persoană cu referențal cauzii și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comanda.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Prețul Călindarului.

Deși cuprinsul călindarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 cruceri (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cîte 20 cruceri bucată, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banul trebuie trimis totdeauna înainte. Numai comanda dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambură, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

A apărut „Călindarul Poporului“.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călindar?

— „Călindarul Poporului“

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

și va răspunde ori și cine, care a cetit „Călindarul Poporului“. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călindarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călindarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștampelă etc., precum și numele tuturor bărbatilor noștri cari stau în fruntea Conștiințelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnazii, pedagogii, teologii, școlile de fete, cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și muncel tuturor com-ducătorilor lor.

Tirgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atît după luni cit și după ordinea alfabetică a comanelor.

După acestea urmează: **Partea Literară**

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii“ poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă“ novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului“, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre iubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru **Francisc Iosif I.**, (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vîntului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Rîmnice, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre **Björnshjerne Björnson**, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui **Dr. Lueger**, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țarării cari au fost la Viena).

Cîntece voinicești, culesse de E. G. din: Porumbacul de jos, Oena-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre portul românesc. (Cu multe chipuri din Săliște, Rășinari, Poiana, apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe poezii de **Haralamb Călamăr**: Drept egal, Fetelor, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de **Speranța**. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruneți și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre **Aurel Vlaicu**, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.)

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțelesul poporului, de **Dr. Alexandru Vasile**, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmăriile execuției, dreptul de zalog, Exeindere, Licitația. Cu toate lămuririle legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atît cit e prețul călindarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atît cel ce i-se face o execuție cit și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călindar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre **Vasile Stroescu** marele binefacător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atîtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul **Ioan Russu Ștrănu** (cu chipul lui), care a înființat „Călindarul Poporului“ și „Foaia Poporului.“

Iar după acestea se începe **Răvașul anului**, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost **alegerile și lupta noastră națională** ect. Iar dintre lucrurile petrecute în străinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai multe chipuri. Intre cari: **Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, mîlțta cu luxurile cum trec pe partea poporului** etc. Aceste chipuri nu le are nici un călindar.

„Călindarul Poporului“ cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii **Mangra, Slavici și Broțe**, cari au părăsit pe frunțașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adică o căpătuală bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vîndă „Călindarul Poporului“. Toate comanda sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului“
în Sibiu-Nagyszeben.

Aviz important.

Subscribul, un Român Transilvănean, am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din Câmpulung (Bucovina) și jur, că cu 1 Ianuarie st. n. 1911, am preluat

hotelul, restaurantul și cafeneaua din

Câmpulung-Bucovina,

pe care îl voi conduce cu cea mai bună îngrijire, și voi servi la ori-ce timp cu *mâncări bune, calde și răci*, precum și *bere, vinuri și liqueruri* escelente din țară și străine. Toate localitățile sunt provăzute cu mobilier non.

Rugând onoratul public român pentru binevoitorul sprijin, semnez

Cu toată stima

NICOLAE MOGA

358 1-3

hotelier.

An nou fericit

dorește tuturor cunoștințelor cei valoroși

Carol Halmen
inspect. băncii gen. de asig. mutuală
„Transsylvania“

in S. bliu, str. Reissenfels 11.

8 1-1

De vânzare.

În Sibiu, Poarta Turnului Nr. 117, se află de vânzare o casă, zidită o parte din nou, iar o parte veche, situată către stradă. De casă se ține o grădină, care iese în strada Wachsmann. De asemenea sunt șopuri, fântână, pivniță etc. Vânzarea se face din mână liberă. A se adresa la proprietar acolo. 9 1-3

Se caută un companist

la o *prăvălie cu mărfuri* de tot felul, cum și *hotel*, cari dau anual o învârtală de vre-o 40,000 coroane. Dela respectivul se pretinde, ca să aibă un capital măcar de vre-o 4000 coroane sau să poată depune altă garanție.

Dacă se află vre-o persoană potrivită î-se predă și toată afacerea pe răspunderea lui proprie. Acest companist sau arăndaș se caută din cauza diferitelor ocupații, ce le are proprietarul de acum.

Scrisorile sunt a se adresa la Administrația „Foi Poporului“ sub numele „Un companist“, de unde se vor trimite respectivelui, sau se vor da informații personale. La scrisori este a se adauga și o marcă de 10 bani pentru răspuns sau trimiterea mai departe a ofertei.

6 1-5

Doi învățăcei

dela 14 ani în sus, se primesc la învățătură la

Constantin Cristea

măiestru ferar și rotar

Ocna-Sibiului (Vizakna)

strada Lungă Nr. 122.

7 1-3

De vânzare

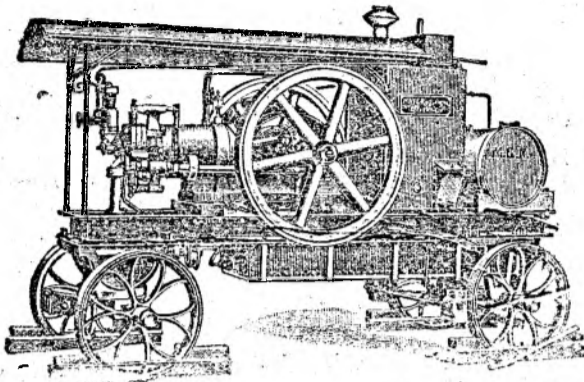
se află în Sibiu, Ziegelgasse Nr. 6, o casă nouă, constatătoare din 8 odăi, șopuri, grajd, fântână etc. Doritorii binevoiască a întreba la proprietar acolo.

10 1-3

În atelierele de mașini ale lui

Eugen Nicola Blaj — Balázsfalva

să pregătesc cele mai bune pluguri și mașini economice

și să află în depozit totdeauna gata cele mai renumite și mai bune motoare de benzin, locomobile și garnituri de îmblătuit cu motoare de benzin, sau locomobile de foc, motoare de benzin, stehile și motoare pentru gaz sulfurat, mori de măcinat,

cu un cuvânt tot felul de mașini economice, se vând cu prețuri moderate și condițiuni de plată favorabile în rate, pe lângă cea mai mare garanție.

Pentru rezlățirea motoarelor mele, primesc în schimb mașini de vapor. Cei ce doresc să-și cumpere ori și ce mașini, să se adreseze cu încredere la firma

Eugen Nicola, atelier de mașini în **Blaj (Balázsfalva).**

Deslușiri și informațiuni să dau gratis. — Catalog românesc franco și gratis. 828 5-10

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru sărbători

au sosit tocmai acum:

ILUSTRATE FRUMOASE de ANUL NOU

în mare alegere și cu diferite prețuri.

BILETE de VIZITĂ și de ANUL NOU

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

In Hala de mobile

strada Sării Nr. 33 SIBIU Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se execută:

276 10-

Odăi complete pentru dormit

Odăi pentru mâncare

precum și **tot felul de mobile singuratice** dela cele mai simple până la cele mai fine.

Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere.

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HORED

măiestru măsar

Neintrecut

la boala scrofuloasă, de glandule, asemie, boala englezească, boala de gât și plămâni, tuse, pentru dezvoltarea copiilor slăbănogi, rămași în creștere, este și se recomandă cura cu 258 4-10

Untura de ficat cu jod și fier

a lui Lahusen, braveta „Jodela“.

Cea mai bună, efectivă, căutată untură de ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 350 și 7. Cereți expres marca „Jodela“ și refuzați imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN în BREMA. Să poată căpăta și în toate farmaciile din Sibiu și jur.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

Este trist, — dar la realitate adevărată că în vremea de azi e bătătoare la ochi recesiunea școlii medicale, a căror sânge și sucuri trușești sunt atre-
 țate și cari în urma neștinței din tinerețe și prin deprinderi rale și-au zdrobit sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul așadar să ne adresăm stărilor lagronice să se pună capăt. Trebuie să fie clară că de-a tinereții deslușiri bine-volitoare, încercare și asănuțite la tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăila aceste măcaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințos, care știe să dea asupra vieții staturii bune sexuale și știe să ajute și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va face existența boalelor secrete.
 De o chemare este de măreșă și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Băkóczy-ut. 10), unde pe lângă măreșă e mai strictă, primăște ori-cine (etât bărbați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde stăruie și asigură trușești ale bolnavului să curățe, servii i-ee întăresc, tot organismul i-ee eliberează de măreșile de boală, chinurile sufletești i-ee înlătură.

Fără conturbară ocupațiilor stăruie dr. PALOCZ vindeci deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare și iar și curățe cele mai negușne, ralele sifilitice, boala de țevă, — servii și șira spinării, lăcăturiile de confuzie, — mintal, urmările oxaziei și ale sifilisului, reacțiunile de spaimă, slăbirea puterii nervoșe (impotente), vătămăturile, boala de sânge de piele și toate boala organelor sexuale femeșe. Pentru femei e sală de eșaptare separată și șira separată. În ceare privește cura, depăr-
 țarea nu este pliedecă, căci dacă cineva, din ori ce ori și iar pără țării și în țară, atore-l ca pără țării se va da răspuns îndărușit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se mătura acelu mare de răspuns.) Limba română se vorbete perfect. După încheierea curii, epistolile se red, ori la dorinșă se retrimit în șir. Institutul se lagrește și de medicamente speciale. Visitele se primăsc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. ea. (Duminăca până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV. Muzeum-körut 13. 80 83—

Bucătărie românească ieftină.

Toți aceia cari doresc să mănânce o mâncare bună, gătită curat și numai din carne obicinuită la Români să cerceteze bucătăria mea din Sibiu, strada Gușterii Nr. 48.

Îndeosebi atrag atenția meseriașilor români din Sibiu și publicului din jur.

2-2

A. Petruțiu.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de țarnă

montățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se eșecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-tățile de stoffe pentru pardislar și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție eroitura cea mai nouă.

Vinuri bune vechi ardelenesti

se află de vânzare în cantități și mai mari, pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 7-8 în Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

10 porunci pentru econom

foarte interesante în economia casnică, capătă fiecare gratis, franco și fără ori ce spese, dacă se adresează la apotaru Trnkoczy în Lalbach, Krain, Austria. 280 4 6

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

de ori ce calitate precum și piei întregi pentru opinci se află 324 6-8 de vânzare la

Ioan Grecu

măiestru pielar în Porcești (Verestorony).

Marca de scutare: „Anker“.

Liniment Capsici comp.
Inlocuitor pentru **Anker-Pain-Expeller**

este un leac de casă valorat de mult, care se folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de pușcă văloare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale înșutule cu marca de scutare „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 1-40 și Cor 2 — să capată aproape în toate farmaciile Deposit principal la Iosif Török, Farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::
Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.
Eșpediție silnică. 293 22-42

Parti'e constitutive dela mașina de tocat carne. a) Inel de capac, b) Disc gârjit, c) Cuțit, d) Șof dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Târș. Cor. 1-90

Mașini de tocat carnea

Nr.	8	5	8	10	12	20	22	33	cu roată de reperșă
taie pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/2	1 3/4	kg.
1 bucată cor.	3 10	3 80	5 80	6 20	6 —	12 50	9 50	19 —	

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cărnați se poate folosi cu umplător de cărnați — 1 umplător de cărnați cor. — 46.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela 33 până la 90 fileri — calitate bună dar fără garanție dela 44 până la 68 fileri.

Oțel-magnet-diamant de Dick
Nr. 99 într. lung. 36 cm. cor. 4 20
Nr. 83 într. lung. 29 cm. cor. 3 90
Nr. 123 într. lung. 19 1/2 cm. cor. 1 60

Cuțit de împuns
Nr. 7 cu mânăre albe:
Lungimea tășului 6 7 8"
cor. 1 80 1 50 1 80

Cuțit de ucis
Nr. 8 plășele poliite cu împunșătoare de aramă:
Lungimea tășului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8"
cor. 2 10 2 40 2 70 2 90 3 — 3 40

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomanda.

CAROL F. JICKELI
SIBIU ȘI ALBA-IULIA.

Viță oltuito de vie!
la sortare conștiințoasă, recunoscută în țara întreagă

Port-altoi americani
deplin dezvoltate și crescute în teren deluros.

Vițe nobile europene,
la cele mai bune soiuri de vin și de filerorii și pentru struguri de masă

Răsad de ciedici și Salcâmi (acași)
liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă de viță ardelenă alul

Mihail Ambrosi
în Mediaș (Medgyes Nagyköküllömgye).
Prietinel vilerului 334 6-10

Allog al soierilor și prețurânt împreunat cu înșecțiune popu ară și practică pentru plantarea vișă să trimite la cerere ori și cui gratis și franco.

De arândat.

În o comună mare românească de lângă Sibiu, se află de dat *în arândă* pe mai mulți ani o casă de cărămidă, cu 2 etaje, cu prăvălie mobilată, la poziție bună, având și cuptor mai mare pentru pâine, șură cu 2 șopari și 2 grajduri, coșar, șopru, cotețe pentru porci, fântână cu pompă, grădina cu pomi roditori etc. Arândarea se face din cauză de morb.

Doritorii să se adreseze la Administrația „Foi Poporului”, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns este a se trimite și porto postal. 344 4—4

Alegere de armăsari în Oldenburg

(marele principat)

În 2, 8, și 4 Febr. 1911.

Totodată mare târg de armăsari

Pentru vânzare sunt ca. 300 de armăsari de oite trei ani și mai bătrâni

Ocazia cea mai favorabilă pentru cumpărare de armăsari din soiul de cai puternic, elegant de Oldenburg.

Inform. mai de aproape (și cvartir, catalog etc.) dela Reuniunea crescătorilor de armăsari din Oldenburg, Oldenburg im Grossherzogtum, Pferdemarkt 4.

Nu cumpăra nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, fleșmei, catarului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale lui **Kaiser** „Trei brazi”

5900 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecile, dragueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fieri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria

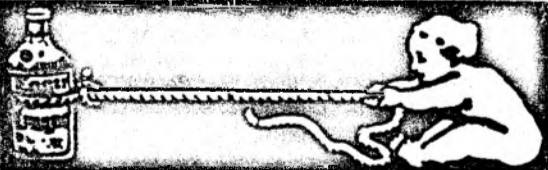
de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezeului 20

Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.

Toți părinți să deie copiilor în timpul de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece aceasta întărește copiii, ajută la întărirea oaselor și are un efect bun asupra dezvoltării și hrănirii. Mijloc potrivit contra tusei și durerilor de stomah. Foarte folositor în timpul ieșirii dinților. Recomandat de medici vestiți, de oarece este cel mai bun preparat, nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut, ușor de mistuit și încunjură toate boalele de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în apotecă. Trimitere cu poșta prin „Reichspalatin-Apotheke”, Budapest, VI, Váci-körút 17. 336 4—12

3 sticle 6 coroane franco pe lângă trimiterea înainte a banilor.

În Sibiu se află la:

Guido Fabritius, apotecar.

»Mugurul« Insoțire economică-comercială Elisabetopole (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană ou rădăcină. — Se află de vânzare

Insoțirea economică „Mugurul”, Elisabetopole (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

Material disponibil în altoi pe două (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de cele mai ușoare condiții. — La cumpărări pe credit 318 6—

La cerere preț-curent și instrucție gratis elevi pentru învățarea manipularii școalei de altoi.

Prima condițiune de reu (colosi material solid!)

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

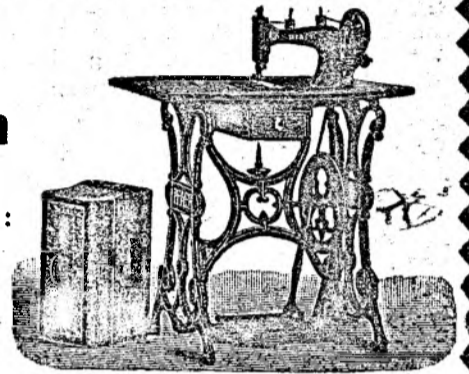
Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparaturile se eșecută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articli și părți singuratic ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Auleo!

Afurisita de tuse mă înneacă.

La tuse, răgușală și întrocănare ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Depoul central:

farmacia „La palatin”

Budapest, VI, Váci körút 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scăpără iute.

În Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

În Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

254 16—26

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eștine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plățire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte. 18 50—

Sumele plățite pentru pagube de foc până la sfârșitul anului 1909 K 4.831,168-51

Capitalo asigurate pe viață 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412—

sfârșitul anului 1909 viață 10.847,132—

Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Aculeștii, cari au legături bune, se primesc în serviciul instituțiunii în condiții favorabile.